

Euroopan unionin
rahoittama

Hyviä käytäntöjä

Restoration Academy
Empowering Youth Participation in Nature Restoration

Hyviä käytäntöjä

Partner Organisations

[Nuorten Akatemia, Finland](#)

[KMOP - Education and Innovation Hub, Greece](#)

[RE-PEAT, Netherlands](#)

[Strom Zivota, Slovakia](#)

[Luonto Liitto ry, Finland](#)

**Euroopan unionin
rahoittama**

Euroopan unionin rahoittama. Esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat ainoastaan tämän tekstin laatijoiden näkemyksiä eivätkä välttämättä vastaa Euroopan unionin tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA) kantaa. Euroopan unioni ja EACEA eivät ole vastuussa niistä.

Sisällysluettelo

Johdanto

Restoration Academy -hankkeen tavoitteena on tarjota nuorisjärjestöille ja nuorisotyöntekijöille välineitä, joiden avulla voidaan edistää luonnon ennallistamista nuorille suunnatun kasvatuksellisen ja epävirallisen oppimisen ja vapaaehtoistoiminnan muotona sekä innostaa nuoria aktiivisiksi kansalaisiksi.

Tässä esiteltävät hyvät käytännöt ovat esimerkkejä luontolähtöisestä ja luonnon ennallistamiseen liittyvästä toiminnasta, joiden arvioinnit voivat herättää innostusta nuorisoalan ammattilaisten keskuudessa EU-maissa. Esite täydentää kaikissa neljässä hankkeen partnerimaassa tehtyä alkukartoitusta (desk research). Yhdistettynä muuhun hankkeessa tuotettuun koulutusmateriaaliin (toimintamalli, työkalupakki ja videot) toivomme esitteen olevan hyödyllinen nuorille ja nuorisotyöntekijöille, jotka ovat kiinnostuneita luonnon ennallistamisesta ja luontoon perustuvista ympäristötoimista tai jo toteuttavat niitä. Esitteen avulla voi rikastuttaa tai päivittää käytäntöjä ja ideoita.

Aloitteen/projektin/ ohjelman nimi

Luontoliiton ennallistamisleirit

Yleiskatsaus

Organisaatio

Luontoliitto ry / The Finnish Nature Association (FNA)

Taso

Valtakunnallinen

Kohderyhmä

15–28-vuotiaat nuoret

Tavoitteet

Leireillä on kolme päätavoitetta.

- Uhanalaisten luontotyyppien tai uhanalaisia lajeja sisältävien luontotyyppien ennallistaminen.
- Tarjotaan nuorille käytännön kokemuksia luonnonsuojelutyöstä luonnossa ja tilaa uusien taitojen oppimiseen.
- Tarjota nuorille mahdollisuuksia osallistua leiritoimintaan muiden nuorten kanssa ja luoda yhteisöllisyyttä.

Kuvaus

(tavoitteet, miten toimii jne.)

Luontoliitto on järjestänyt nuorten kanssa ennallistamisleirejä muutaman vuoden ajan. Ennallistamisleirejä ja ennallistamishankkeita on toteutettu eri luontotyyppien ja lajien suojelemiseksi. Ennallistamisleireillä on ennallistettu mm. soita, metsiä, purovesiä ja erilaisia avoimia elinympäristöjä, kuten niittyjä, ketoja ja paahdeympäristöjä.

Ennallistamisleirejä voidaan toteuttaa eri-ikäisten nuorten ja myös lasten kanssa, leirin teemasta riippuen. Ennakkotietoja tai -taitoja ei tarvita. Leirin ja ennallistamistyön teemasta riippuen hyvät retkeily- ja työkalujen käsittelytaidot voivat kuitenkin olla tarpeen.

Luontoliiton leireillä ei käytetä koneita, vaan ainoastaan käsityökaluja.

1. Ennallistaminen ja luonnonsuojelu

Leirien ja ennallistamistoimien pää tavoitteena on suojella luontoa ja erityisesti kunkin kohteen luontotyyppisiä ja lajeja. Luonnon monimuotoisuuden häviäminen on uhka koko maapallolle ja uhkaa kaikkien lajien elinkelpoista tulevaisuutta. Biodiversiteettikatoa tapahtuu kaikilla kolmella monimuotoisuuden tasolla: geneettisellä, laji- ja ekosysteemitasolla. Kaikki kolme biologisen monimuotoisuuden tasoa ovat erilisiä mutta liittyvät toisiinsa.

2. Konkreettinen luonnonsuojelu ja ympäristökasvatus nuorille

Luontoliiton ennallistamisleirit tarjoavat nuorille mahdollisuuden päästä mukaan konkreettiseen luonnonsuojelutyöhön ja voimaantua toiminnan kautta. Ilmastonmuutos ja luontokato ovat asioita, joihin nuorten voi olla vaikea vaikuttaa, sillä ne ovat monimutkaisia ja suuria kokonaisuuksia. Ennallistamisleirit tarjoavat konkreettisen tavan vaikuttaa ympäristöön ja vaikuttaa myönteisesti globaaleihin ongelmiin. Tämä lisää nuorten motivaatiota osallistua järjestö- ja ympäristötoimintaan. Se lisää myös nuorten taitoja ja ymmärrystä luontotyyppien monimuotoisuudesta ja merkityksestä sekä niiden keskinäisistä riippuvuussuhteista.

3. Nuorten yhteistyö ja leirien merkitys - yhteisöllisyys

Konkreettisen luonnonsuojelun ja voimaantumisen lisäksi Luontoliiton leirien tärkeä tavoite on nuorten välinen yhteistyö ja verkostoituminen. Leirit luovat aitoja kohtaamisia ja syviä suhteita osallistujien välille. Leirit ovat intensiivinen ja yhteisöllinen kokemus. Osallistujat muodostavat vahvoja siteitä toisiinsa, mikä vahvistaa uskoa siihen, että he eivät ole yksin puolustaessaan itselleen tärkeitä asioita.

LEIRIEN JÄRJESTÄMINEN

Luontoliitto on järjestänyt vuosikymmenien ajan ammattimaisesti leirejä lapsille ja nuorille. Leirien sisältö ja rakenne ovat muuttuneet ajan myötä, mutta luonnossa tapahtuva ympäristökasvatus on edelleen tärkeä ydinosa-alue. Tämä koskee myös ennallistamisleirejä.

Leirien järjestäminen edellyttää sopivaa leiripaikkaa lähellä ennallistamiskohdetta sekä tarvittavia leiriytymis- ja ennallistamisvälineitä. Leiriytymiseen tarvittavat tilat voivat olla kiinteitä tai ennallistamisleirien tapauksessa usein siirrettäviä.

Luontoliitto tekee yhteistyötä esimerkiksi Metsähallituksen kanssa. Se on tehnyt yhteistyötä myös muiden järjestöjen, yksityisten maanomistajien ja luonnonsuojelualueiden kanssa.

Leireistä tiedottaminen on tärkeää, jotta tieto leireistä tavoittaa ympäristönsuojelusta kiinnostuneet nuoret. Useimmissa tapauksissa ennallistaminen on myös monille nuorille vierasta toimintaa, minkä vuoksi selkokielistä viestintää on harkittava.

Laadun mittarit

Vaikuttavuutta ja onnistumista voidaan mitata ennallistamistoimien tai leirien avulla.

Tehokkuutta ja onnistumista mitataan ensisijaisesti ennallistettujen luontotyyppien pinta-alojen määrällä. Alueen koko ei ole vain onnistumisen mittari; joskus pienetkin alueet voivat vaatia pitkäjänteistä ja hidasta ennallistamistyötä.

Jotkut ennallistamisalueet ovat jo sijaintinsa vuoksi hyvin vaikeasti saavutettavissa. Leirit ovat oikeastaan ainoa järkevä toimintamuoto, eikä esimerkiksi yhden päivän vapaaehtoistyö.

Nuoret ovat pitäneet Luontoliiton ennallistamisleirejä erittäin hyvinä, ja monet osallistujat ovat sitoutuneet toimintaan pitkäaikaisesti. Konkreettinen toiminta luonnossa ja konkreettinen luonnonsuojelutyö ovat teemoja, jotka ovat nousseet esiin nuorilta itseltään, ja samalla ne ovat teemoja, jotka ovat olleet tyypillisiä Luontoliiton työlle jo vuosikymmeniä.

Nuorille leirien on todettu luovan syviä ihmissuhteita ja yhteisöllisyyttä. Lisäksi useiden päivien ajan ja ryhmissä toteutettu kunnostustyö antaa osallistujille vahvan tunteen alueen omistajuudesta ja tekee toiminnasta mielekästä ja vaikuttavaa, kun laajoja alueita voidaan kunnostaa.

Onnistumista mitataan myös keräämällä palautetta osallistujilta. Onnistumiseen vaikuttaa erityisesti nuorten voimaantumisen tunne ja halukkuus osallistua uudelleen.

Monet ennallistamisleireille osallistuneet ovat sitoutuneet Luontoliiton toimintaan uudelleen ja löytäneet lisäksi muita tapoja vaikuttaa ympäristöasioihin Luontoliiton kautta.

Kokemuksemme mukaan leirit ovat nuorille houkuttelevaa toimintaa, mutta ne eivät kuitenkaan sovi kaikille. Useimmiten leireille hakeutuvat nuoret, joilla on omakohtaista leirikokemusta tai ainakin kiinnostusta oppimiseen. Heillä on myös vahva halu ja tarve tehdä jotain konkreettista luonnon hyväksi.

Tehokkuus ja onnistuminen

Tärkein osa teknistä toteutusta on leiritilojen olemassaolo. Leirejä voidaan järjestää kahden ääripään välillä.

Vähäiset järjestelyt:

Pieni leiri, jossa osallistujat osallistuvat omilla varusteillaan ja hoitavat ruokailut itsenäisesti (telta & retkikeitin). Yhdistys tarjoaa työvälineet ja opastuksen sekä mahdollisesti koordinoi kuljetuksen.

Laajat järjestelyt:

Suurempi leiri, jossa yhdistys tarjoaa majoituksen, ruoan, kuljetuksen, välineet ja opetuksen.

Ennallistamisvarusteet riippuvat pitkälti kohteesta ja ennallistamistyöstä. Varusteita ja työvälineitä voi vuokrata tai lainata, mutta jos tiedetään, että vastaavia töitä tehdään jatkossa säännöllisesti, niiden ostoa kannattaa harkita.

Tekninen toteutus

Osallistujat pystyvät toteuttamaan suunniteltuja luonnonhoitotoimia. Ihannetapauksessa osallistujat voivat myös osallistua hoitosuunnitelman laatimiseen ja suunnitteluun tai ainakin tutustua siihen etukäteen, jos he niin haluavat.

Osallistava näkökulma

Osallistujat osallistuvat kunnostustöiden lisäksi erilaisiin leiritoimintoihin. Tämä lisää leiriläisten tunnetta leirin ja yhteisön omistajuudesta.

Toistettavuus ja mukautuvuus ovat tärkeä osa ennallistamisleirien sisältöä. Osa ennallistamistyöstä vaatii pitkäaikaista ja säännöllistä vapaaehtoistyötä. Joidenkin luontotyyppien osalta riittää, että ennallistaminen toteutetaan kerran, mutta lisäksi voidaan tehdä seurantakäyntejä, joilla tarkistetaan ennallistamisen onnistuminen.

Toistettavuus ja muokattavuus

Ennallistamisleirien perusrakenne on helppo mallintaa ja monistaa, mutta haasteena on suunnittelu, joka vaatii aina tapauskohtaista asiantuntemusta.

Etenkin kun leiriä mallinnetaan muissa maissa, sen jäljentämiseen liittyy varmasti enemmän haasteita erilaisten ennallistamiskohteiden ja sääntelyjärjestelyjen, kuten maanomistukseen ja lupiin liittyvien kysymysten, osalta.

Holistinen ja monialainen lähestyminen

Ennallistamisleirit ovat luontopohjaista ja luonnossa tapahtuvaa ympäristökasvatusta parhaimmillaan.

Ympäristö- ja luontokasvatuksen lisäksi leireihin liittyy yleensä paljon elinympäristöjen ja lajien ominaispiirteiden ja vaatimusten oppimista: Miksi tietty elinympäristö tarvitsee tiettyjä ravinteita, valoa, kosteutta tai maaperäolosuhteita? Miten tämä puolestaan vaikuttaa lajeihin, ja miksi ja miten tietyt lajit ovat sopeutuneet näihin olosuhteisiin?

Ennallistamisessa otetaan usein huomioon myös geomorfologia eli maanpinnan muoto ja rakenne, sekä hydrologia eli veden liikkuminen maalla. Vesistöjen ennallistaminen puolestaan liittyy vesitieteisiin.

Leirit tarjoavat mahdollisuuden soveltaa esimerkiksi ympäristökasvatuksen teorioita käytäntöön. Lisäksi useat eri koulutusalat soveltuvat hyvin ennallistamisleirien lähtökohdaksi, kuten aikuiskasvatus, ammatillinen koulutus, erityispedagogiikka ja toimintapedagogiikka.

Yleisarvio

Ennallistamisleiri on hyvä esimerkki sekä ennallistamistoiminnasta että luontopohjaisesta ympäristökasvatuksesta.

Leiri ennallistamistoimintana:

- + Konkreettista luonnonsuojelua
- + Leirillä saa paljon aikaa, kun on paljon ihmisiä ja aikaa
- + Leirit ovat houkuttelevaa toimintaa nuorille
- + Konkreettista ja tärkeää työtä, joka on parasta tehdä käsin.
- Leirit eivät ole kaikkien saavutettavissa.

Ennallistamisleiri luontopohjaisen ympäristökasvatuksen menetelmänä:

- + Kokonaisvaltainen tapa oppia
- + Toiminta voimaannuttaa osallistujia
- + Tekemisen kautta uutta oppimista ennallistamisesta ja ihmisen myönteisestä vaikutuksesta luontoon
- + Monipuolista oppimista erilaisista ekosysteemeistä ja paikan ominaisuuksista
- + Lisääntynyt kiinnostus, kunnioitus ja halu suojella tiettyjä ympäristöjä
- + Välitön vaikutus
- + Konkreettinen ja tärkeä työ, joka on parasta tehdä käsin
- Luvat
- Vaatii asiantuntevaa suunnittelua
- Varusteiden hankkiminen ja löytäminen
- Lyhytaikainen osallistuminen ei ole mahdollista

Aloitteen/projektin/ohjelman nimi

Virtavesien ennallistaminen

Yleiskatsaus

Organisaatio

Luontoliitto ry / The Finnish Nature Association (FNA)

Taso

Valtakunnallinen/paikallinen

Kohderyhmä

7-28-vuotiaat lapset ja nuoret

Kuvaus

(tavoitteet, miten toimii jne.)

Kaikki sisävedet, joissa vesi virtaa, luokitellaan virtavesiksi. Niihin kuuluvat joet, purot, norot ja keinotekoiset kanavat.

Purot ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuuden kannalta, koska ne ovat osa muita ekosysteemejä ja muodostavat omia ainutlaatuisia ekosysteemejä.

Padot ja muu vesirakentaminen, kuivatus, hakkuut ja rehevöityminen ovat tekijöitä, jotka ovat johtaneet virtavesilajien, erityisesti vaelluskalojen, häviämiseen. Myös ilmastonmuutos ja viieraslajit uhkaavat puroja.

Virtavesien kunnostuksella suojellaan ja palautetaan ekosysteemin monimuotoisuutta. Purojen kunnostamiseen on monia keinoja, kuten esteiden poistaminen, koskien kunnostaminen ja tarvittaessa lajien siirto. Luontoliiton virtavesiryhmä on kunnostanut erityisesti koskia, jotta kyseisissä vesistöissä elävät tai niihin siirretyt uhanalaiset kalalajit voivat lisääntyä.

Koskia kunnostetaan muuttamalla uoman rakennetta lajille suotuisammaksi. Tämä tehdään yleensä luomalla koskialueelle kutualueita: sijoittamalla kiviä, jotka luovat sopivaa virtausta ja suojaa vesieliöille. Lisäksi sallitaan kosken syvyysvaihtelu.

Virtavesikunnostuksen tavoitteena on palauttaa vaelluskalojen ja muiden virtavesissä elävien eliöiden lisääntymismahdollisuudet palauttamalla virtavesien uoman rakenne. Tämä tehdään useimmiten lisäämällä pohjaan soraa, jonka raekoko on oikea uhanalaisten vaelluskalojen kuitua varten.

Virtavesien kunnostuksen suunnittelu edellyttää aina asiantuntijatyötä, jotta voidaan määrittää oikeat paikat ja soratyyppit sekä hankkia luvat.

Jos kuitenkin osallistuu useita kertoja purojen kunnostushankkeisiin, oppii nopeasti, mitkä kohteet voitaisiin kunnostaa ainakin kokeellisesti. Kunnostuskohteita on joka tapauksessa seurattava, jotta nähdään, ovatko kutupohjat (redds) pysyneet paikoillaan ja ovatko ne alkanee elättää vesistön luontaista pohjaeläimistöä.

Purojen kunnostaminen on vapaaehtoistyötä, johon kaikenikäiset voivat osallistua. Virtavesikunnostukset edellyttävät jonkin verran etukäteissuunnittelua ja lupaa.

Tutkimukset osoittavat, että oikein rakennetut kunnostusrakenteet, jotka lisäävät kunnostettujen uomien monimuotoisuutta ja elinympäristön laatua, kestävät hyvin pitkään. Myös vesiekosysteemille tärkeiden sammalten peittävyys palautuu ajan myötä.

Konkreettisten esimerkkien ja käytännön toimien avulla osallistujat, jopa lapset, oppivat purojen ekosysteemistä, lajeista ja ominaispiirteistä, usein omassa lähiympäristössään.

Laadun mittarit

Tehokkuus ja onnistuminen

Onnistumista voidaan mitata kahdella tavalla: kuinka paljon ja kuinka hyvin puroja on kunnostettu ja onko nuoria saatu osallistumaan kunnostustoimiin ja ovatko he oppineet jotain uutta.

Kaiken kaikkiaan purojen kunnostustoimet ovat onnistuneet houkuttelemaan nuoria mukaan toimintaan.

Eryteisesti kolme asiaa houkuttelee nuoria mukaan toimintaan:

- 1) Kiinnostus elinympäristöä kohtaan, yleensä siksi, että he ovat kiinnostuneita kalastuksesta tai vesiekologiasta.
- 2) Toiminnan helppous, toimivuus ja konkreettisuus.
- 3) Toiminnan sijainti, usein lähellä tai jopa suurkaupungin sisällä. Ekologisesti purojen kunnostaminen on onnistunut hyvin, koska kunnostuskohteet on kartoitettu ja suunniteltu hyvin.

Puroista kiinnostuneet nuoret ovat osallistuneet hyvin. Kunnostustoimia on voitu järjestää myös suhteellisen matalalla kynnyksellä. Myös seurantaretket ovat olleet suosittuja ja helposti järjestettävissä.

Purokunnostushankkeet eroavat esimerkiksi joistakin leireistä erityisesti sijainnin suhteen. Monet kunnostettavat vesistöt löytyvät suurista kaupungeista ja ovat helposti saavutettavissa.

Lisäksi monia pienempiä puroja voidaan kunnostaa vain käsin, ei koneellisesti. Siksi vapaaehtoistyö on myös erittäin tärkeää purojen kunnostustoiminnassa.

Eryteisesti purojen kutualustojen kunnostamisen tekniset vaatimukset ovat suhteellisen alhaiset.

Ennen kuin työt voidaan aloittaa, tarvitaan asiantuntevaa tietoa kohteista sekä lupa kunnostukseen. Tarvitaan suuria määriä oikean raekoon omaavaa soraa ja kalustoa, jotta sora voidaan kuljettaa ensin kuorma-autolla mahdollisimman lähelle kunnostuskohdetta ja sen jälkeen yleensä kottikarryjen, lapioiden ja ämpäreiden avulla itse vesistöön.

Joskus kunnostuskohteet voivat sijaita hankalissa paikoissa, joissa soran kuljettaminen kaukaa voi osoittautua haastavaksi. Toisaalta joskus kohteet ovat hyvin helposti saavutettavissa kaupungeissa, jolloin osallistujien on helppo saapua paikalle spontaanisti ja ilman ennakoedellytyksiä.

Tekninen toteutus

Osallistava näkökulma

Osallistujat pystyvät toteuttamaan suunniteltuja toimia, joilla on suora vaikutus vesistöjen tilaan ja biologiseen monimuotoisuuteen. Ihannetapauksessa osallistujat voivat myös osallistua hoitosuunnitelman laatimiseen tai ainakin tutustua siihen etukäteen, jos he niin haluavat.

Osallistujat voivat myös osallistua valmistelutyöhön esimerkiksi tarjoamalla välineitä, järjestämällä kuljetuksia ja aktivoimalla (muita) nuoria.

Toistettavuus jamuokattavuus

Virtavesien kunnostamista koskevia aloitteita on suhteellisen helppo toistaa ja mukauttaa eri maihin. Jotkin kohteet vaativat pitkäaikaista ja säännöllistä työtä, kun taas toisissa riittää kertaluonteinen kunnostus, jonka jälkeen voidaan tehdä seurantakäyntejä kunnostuksen onnistumisen arvioimiseksi.

Vaikka ennallistamishankkeen perusrakenne on helppo mallintaa ja toistaa, haasteena on suunnittelu, joka vaatii aina tapauskohtaista asiantuntemusta.

Erytisesti silloin, kun toimintaa mallinnetaan muissa maissa, jäljentämiseen liittyy varmasti enemmän haasteita, jotka liittyvät erilaisiin ennallistamiskohteisiin ja sääntelyjärjestelyihin, kuten maanomistajiin ja lupiin.

Holistinen ja monialainen lähestyminen

Ennallistamistoimet ovat luontopohjaista ympäristökasvatusta parhaimmillaan. Ympäristökasvatuksen lisäksi purojen kunnostukset yleensä yhdistävät paljon oppimista elinympäristöjen ja lajien ominaisuuksista ja tarpeista: Miksi tietyn puron tarvitsee tiettyjä ympäristöolosuhteita tai pohjan rakennetta? Miten tämä puolestaan vaikuttaa lajeihin ja niiden lisääntymismahdollisuuksiin? Restaurointi ottaa usein huomioon myös geomorfologian eli virtausnopeuden, muodon ja puron rakenteen.

Vesistön kunnostus liittyy myös vesitieteisiin. Ennallistamistoiminta antaa mahdollisuuden kokeilla erilaisia ympäristökasvatuksen teorioita käytäntöön.

Durability

Parhaimmillaan purojen kunnostus voidaan tehdä yhdellä kertaa. Monet toimet palauttavat kirjaimellisesti puron pohjarakenteen tilaan ennen ihmisen puuttamista. Tässä tapauksessa onnistumisen mahdollisuudet ovat myös suuret.

Tutkimukset osoittavat, että asianmukaisesti rakennetut kunnostusrakenteet, jotka lisäävät palautettujen purojen monimuotoisuutta ja elinympäristön laatua, säilyvät ajan mittaan hyvin. Lisäksi vesistöjen ekosysteemille tärkeiden vesikasvien peittävyys palautuu suhteellisen hyvin ajan myötä.

Yleisarvio

Purojen veden kunnostaminen on hyvä esimerkki sekä ennallistamisesta että luontopohjaisesta ympäristökasvatuksesta.

Virtavesien kunnostaminen ennallistamistoimintana:

- + Helppoja ja hauskoja aktiviteetteja kaikenikäisille
- + Myös lyhytaikainen osallistuminen on mahdollista
- + Kohteet ovat yleensä helposti saavutettavissa kaupungista ja kaupungeissa
- + Vaikutus on välitön, ja seurantamatkan voi järjestää jo samana vuonna
- + Konkreettista ja tärkeää työtä, joka on parasta tehdä käsin
- Luvat
- Vaatii asiantuntevaa suunnittelua
- Varusteiden sekä soran hankkiminen ja löytäminen

Virtavesien kunnostaminen luontopohjaisena ympäristökasvatuksena:

- + Yleensä helposti saavutettavissa olevia kohteita, jotka osallistavat ja voimauttavat osallistujia
- + Tekemisen kautta uuden oppiminen ennallistamisesta ja ihmisen positiivisesta vaikutuksesta luontoon
- + Monipuolista oppimista vesiekosysteemeistä ja kohteen ominaisuuksista
- + Lisääntynyt kiinnostus, kunnioitus ja halu suojella paikallista ympäristöä
- Yksipuolinen toiminta ei välttämättä ylläpidä kiinnostusta pitkään

KREIKKA

Huom.: Vaikka keskustelu luonnon ennallistamisesta on Kreikassa alkanut, se on vielä toistaiseksi melko rajallista ja teoreettisella tasolla. Restoration Academy -hankkeen puitteissa KMOPin tekemä tutkimus nosti päivänvaloon joitakin aloitteita, jotka ovat peräisin 2000-luvun alusta, tai jotka eivät sovi täydellisesti luonnon ennallistamisen viralliseen määritelmään. Siksi lukijoiden on otettava huomioon, että vaihtoehdot olivat rajalliset.

Aloitteen/projektin/ohjelman nimi

Metsän ennallistaminen, Parnitha, Kreikka

Yleiskatsaus

Organisaatio

WWF Kreikka, paikallisia metsäviranomaisia (eng. Forest Department, Management Authority of the National Forest Park of Parnitha), muut sidosryhmät ja paikalliset vapaaehtoiset.

Taso

Paikallinen / Valtakunnallinen

Odkaz na iniciatívu

contentarchive.wwf.gr/areas/forests/parnitha

Kuvaus

(tavoitteet, miten toimii jne.)

Parnithan kansallispuiston pihtametsien ennallistaminen alkoi vuoden 2007 tuhoisan tulipalon jälkeen. Kansalaiset vaativat ennallistamista mielenilmauksissa, vaikka Kreikan metsälaki velvoittaa periaatteessa muutenkin kartoittamaan alueen metsäpalon jälkeen ja julistamaan sen ennallistettavaksi. Tätä ei kuitenkaan aina tapahdu rajallisen budjetin ja poliittisen tahdon puutteen vuoksi.

Metsän ennallistamishanke Parnithassa sisälsi luonnon ennallistamista, pääasiassa laidunnus-, metsästys- ja hakkuukieltojen kautta, mutta myös kohdennettuja toimia kuten puiden istutusta ja eroosion hallintatöitä.

Hanke on myös esimerkki kansalaisosallistumisesta ja -osallistamisesta. Tämä ilmenee kahdella tavalla: toisaalta kansalaiset lobbasivat hallitusta toimimaan, toisaalta he osallistuivat itse asiaankuuluvien toimien ja hankkeiden toteuttamiseen. Lisäksi hanke korostaa tieteeseen perustuvan suunnittelun sekä asianomaisten tahojen kuten paikallisten metsäviranomaisten, metsäalan asiantuntijoiden ja muiden tutkijoiden sekä koulutettujen vapaaehtoisten koordinoitua toiminnan ja yhteispanoksen tärkeyttä.

Tarkemmin tarkastellen kymmenen vuoden ennallistamisjakson aikana toteutettiin 1 913 km eroosiota estäviä toimenpiteitä ja 5 960 km puuaitaa tulvasuojelutarkoitukseen. Kokonaisuudessaan 2 500 vapaaehtoista rekisteröityi WWF:n verkkoalustalle, 13 ennallistamistoimenpidettä organisoitiin yhdessä muiden sidosryhmien kanssa ja 16 101 pihtaa istutettiin.

Laadun mittarit

Vuonna 2008 aloitetussa Parnithan metsän ennallistamisessa oli mukana WWF Kreikka, paikallisia metsäviranomaisia sekä 2 500 vapaaehtoista. Yksi hankkeen tuotoksista oli taimitarhan perustaminen tulevia puunistutuksia varten. Hanke sisälsi eroosiota estäviä toimenpiteitä suojaamaan maankäytön muutoksilta sekä osoittamaan sitoutumisesta alueen säilyttämiseen. Menestyksen syyksi havaittiin yhteisön osallisuus, lailliset velvoitteet sekä poliittinen tuki.

Tehokkuus ja onnistuminen

Kansallispuistoa hallitseva viranomaistaho koulutti vapaaehtoisia osallistumaan metsänistutukseen. Metsän tärkeimmän ja ainutlaatuisimman puulajin, pihdan, otollisen kasvuympäristön luomiseksi istutettiin varjostavia mäntyjä. Metsänhoitoalan asiantuntijayritykset osallistuivat ennallistamiseen, ja taimitarha säilöi paikallista puulajien geeniperimää.

Kolmentoista vuoden aikana Parnitha-vuorella yhdistettiin luonnollista elpymistä sekä aktiivista ennallistamista. Noin 1 374 hehtaaria elpyi luonnollisesti rajoittamalla laidunnusta, metsästystä ja hakkuuta. Aktiivisesti ennallistetuilla alueilla istutettiin runsaasti erilaisia puulajeja, mikä johti alueen ennallistumiseen ja korosti yhteistyöhön perustuvan suojelun ja yhteisölähtöisten hankkeiden tehokkuutta.

Osallistava näkökulma

Paikallisyhteisön nopea liikehdintä ja järjestäytyminen sosiaalisen median kautta on esimerkki kansalaisvaikuttamisen voimasta. Tuhannet ihmiset osoittivat mieltään painostaen poliitikkoja toimimaan, mikä osoittaa yhteisön osallistumisen keskeistä roolia ennallistamistoimien edistämisessä.

Osallistava lähestymistapa ulottuu yhteistyöhön useiden sidosryhmien, kuten WWF Kreikan ja paikallisten metsäviranomaisten, kanssa. Tämä yhteinen ponnistus, jota ohjaa yhteinen päämäärä, korostaa yhteistyön merkitystä organisaatioiden ja yhteisöjen välillä onnistuneen ennallistamisen saavuttamisessa.

Hanke ei sisältänyt vain ekologisia tekijöitä vaan myös kulttuurisia ja historiallisia ulottuvuuksia. Parnitha-vuori ei ole vain metsä; sillä on kulttuurista arvoa paikalliselle väestölle, koska se symboloi heidän identiteettiään ja historiaa. Tämä kulttuurihistoriallinen aspekti otettiin huomioon ennallistamistoimenpiteissä, joissa tunnustettiin ainutlaatuinen suhde alueen ja sen ihmisten välillä.

Holistinen ja monialainen lähestyminen

Monialainen lähestymistapa on selkeästi läsnä moninaisten sidosryhmien kuten WWF Kreikan ja viranomaisten välisessä yhteistyössä. Nämä organisaatiot yhdistävät asiantuntijoita eri aloilta kuten metsätieteistä, ekologiasta sekä yhteisöjen osallistamisesta.

Lisäksi hankkeen toiminta-aikana käytettyjen sosiaalisen median tilien hyödyntäminen mobilisaation ja tiedottamisen välineinä osoittaa ymmärrystä siitä, kuinka tärkeää on integroida nykyaikainen viestintä ja teknologia tieteenalojen rajat ylittäviin yhteistyöhankkeisiin. Hanke yhdistää perinteiset ja nykyaikaiset menetelmät tunnustaen yhteisöosallistumisen muuttuvan luonteen.

Hankkeen kestävyys

Vuoden 2007 suurten palojen jälkeiset toimet ja niiden vaikutukset on pystytty osoittamaan pitkältä aikaväliltä. Vuoteen 2021 mennessä, jolloin aiheesta julkaistiin tutkimustietoa, oli ennallistettu 1 374 hehtaaria. Koska luonnon ennallistaminen ja erityisesti puiden kasvu vievät pitkään, sitkeä tahto ja paikallisten sidosryhmien sekä yhteisön osallistaminen ovat ratkaisevan tärkeitä. Toisen keskeisen kestävyysindikaattorin muodostaa käyttöön otettu taimitarhatekniikka, jonka avulla varmistettiin tulevat istutukset. Tarkemmin sanottuna palosta selviytyneistä pihdoista kerättiin siemeniä paikallisen geneettisen materiaalin säilyttämiseksi perustetussa taimitarhassa.

Yleinen arviointi (Edut ja haitat)

Parnitha-vuoren ennallistamishanke toimii esimerkkinä hyvistä käytännöistä monista syistä. Ensinnäkin se reagoi nopeasti ekologiseen kriisiin yhdistämällä luonnollista ja aktiivista ennallistamista, korostaen maankäytön muutosten ehkäisyn tärkeyttä. Se varmisti, että ennallistaminen tarjoaa jatkuvia etuja sekä luonnolle että paikallisille yhteisöille.

Toiseksi hanke esitteli yhteisön osallistamisen voimaa. Paikallinen väestö organisoisi sosiaalisen median kautta protesteja, joissa vaadittiin hallituksen toimia. Ruohonjuuritason toiminta osoitti kansalaisten yhteisen vaikutusvallan.

Kolmanneksi 2 500 koulutetun vapaaehtoisen ja useiden sidosryhmien kuten WWF Kreikan sekä viranomaisten yhteistyö osoitti kollektiivisen sitoutumisen ja yhteistyön edistävän hankkeen tehokkuutta.

Lisäksi kulttuuristen ja historiallisten ulottuvuuksien sisällyttäminen ennallistamissuunnitelmaan varmisti monipuolisen ja tasapainoisen näkökulman. Se tunnusti syvät kulttuuriset siteet alueen ja sen ihmisten välillä. Kokonaisuudessaan Parnitha-vuoren ennallistamishanke on malliesimerkki kattavista ja tehokkaista ennallistamistoimista, jotka vastaavat ekologisiin, kulttuurisiin ja yhteisöllisiin tarpeisiin.

Lähteet

Κόπελα , Σ. (2021). Πώς η αποκατάσταση της φύσης συμβάλλει στην προστασία του πλανήτη και την ευημερία των ανθρώπων. WWF. <https://www.wwf.gr/?uNewsID=2111366>

Leemans , S., Le Merle, H., & Shanahan, E. (2021). NATURE RESTORATION HELPING PEOPLE, BIODIVERSITY AND CLIMATE. WWF EU. wwfeu.awsassets.panda.org

Aloitteen/projektin/ ohjelman nimi

Forest Group "Metsäryhmä"

Yleiskatsaus

Organisaatio

The Forest Group

Taso

Local / Paikallinen

Kohderyhmä

Lapset, perheet, koulut, kouluttajat

Kuvaus

(tavoitteet, miten toimii jne.)

Opettaja Rosa Triantafyllidin perustama "Forest Group" -hanke pyrkii tarjoamaan nonformaalista opetusta, joka luo syvän yhteyden luontoon ja edistää ympäristötietoisuutta. Vuodesta 2012 lähtien hanke on järjestänyt opetus- ja työpajoja metsäympäristössä, ja toiminta laajentui vuonna 2020 koskemaan myös koulujen pihojä. Hankkeen tavoitteena on integroida luontolähtöistä oppimista osaksi valtavirtaista opetusta, edistäen näin osallistujien kokonaisvaltaista kehitystä ja ympäristövastuuta.

Hanke tarjoaa räätälöityjä koulutusohjelmia, jotka mukautuvat kunkin koulun tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin edistäen kokeellista oppimista sekä luontoympäristöissä että koulujen piholla. Ohjelmia toteuttavat koulutetut ohjaajat, jotka takaavat turvallisuuden ja kannustavat osallistujia osallistumaan muutosta edistäviin kokemuksiin. Innovatiivisen pedagogiikan ja luontolähtöisen kasvatuksen hyviin käytäntöihin sitoutuen The Forest Group tarjoaa mallin ulkoiluoppimisen integroimiseksi osaksi koulutusjärjestelmiä ympäri maailman, lopulta kasvattaen ympäristötietoisien ja voimaantuneiden yksilöiden sukupolven.

Laadun mittarit

Tehokkuus ja onnistuminen

Vuodesta 2012 lähtien hanke on järjestänyt koulutuksellisia työpajoja metsäympäristöissä. Hanke laajeni vuonna 2020 koskemaan myös koulujen pihojä. Hankkeen tavoitteena on integroida luontolähtöistä oppimista saumattomasti osaksi valtavirtaista opetusta, edistäen näin osallistujien kokonaisvaltaista kehitystä ja ympäristövastuuta.

Forest Group painottaa tapaamisten vakiintunutta luonnetta, joka mukailee luonnonympäristöjen ja vuodenaikojen tarjoamia ärsykeitä. Tapaamisten tarkoituksena on yhdistää osallistujia luonnon, itsensä ja ryhmän kanssa samalla kehittäen ympäristötietoisuutta leikkilisten aktiviteettien, liikkeen, aistien aktivaation, tutkimisen, löytämisen, luovan ilmaisun, yhteistyön ja luonnon materiaalien käsittelyn kautta. Tapaamisia järjestetään vuoden ympäri, sääolosuhteista riippumatta, huomioiden sään mukainen pukeutuminen ja siirretään vain sään ääri-ilmiöiden takia. Sertifioidut kouluttajat fasilitoivat näitä ohjelmia, taaten turvallisuuden samalla kannustaen osallistujia ottamaan osaa muutosta ajaviin kokemuksiin.

Forest Group osoittaa vahvaa soveltuvuutta eri ikäryhmien kanssa toimimiseen. Hankkeen strukturoitu lähestymistapa, jaettuna iän mukaisesti ohjelmiin varmistaa aktiviteettien soveltuvuuden eri kehitysvaiheissa oleville lapsille 2-vuotiaista 13-vuotiaisiin.

Hanke omaksuu maailmanlaajuisesti toimeenpantuja onnistuneita ja testattuja metodeja, jotka saavat inspiraationsa "metsäkouluista" (Forest Schools) sekä Waldorf-Steiner pedagogiikasta. Kokeilevan oppimisen ja leikkiin perustuvien aktiviteettien painotus tehostaa osallistumista ja edistää tehokkaita oppimistuloksia.

Tekninen toteutus

Hankkeen luonnollisten materiaalien ja luontoympäristön käyttö on linjassa sen ydinarvojen ja tavoitteiden kanssa, mahdollistaen toiminnallisen tutustumisen ja aistien aktivoimisen. Lisäksi yhteistyö asiantuntevien tutkijoiden ja artistien kanssa ennestäen rikastaa oppimiskokemusta, luoden arvokasta ymmärrystä luonnosta ja edistäen ympäristötietoisuutta ja itseilmaisua osallistujien kesken. Huolimatta vaihtelevista ikäryhmistä ja ohjelman tavoitteista, hanke ylläpitää yhtenäistä lähestymistapaa varmistaen, että tavoitteet saavutetaan johdonmukaisesti ja tehokkaasti.

Yhteenvetona Forest Group on teknisesti helposti toteutettavissa sen hyvin jäsenellyn ohjelman, testattujen metodien sekä yhteistyökumppanuuden kautta tehden hankkeesta tehokkaan ja kestävä luontolähtöisen kasvatusmallin.

Osallistava näkökulma

Forest Group edustaa vahvaa osallistavaa lähestymistapaa, sillä se rohkaisee kaikenikäisiä osallistujia yhteiskehittämään merkityksellisiä oppimiskokemuksia. Hankkeen projektit ja työpajat on kehitetty kokeneiden opettajien kanssa, mikä varmistaa iän mukaisten tarpeiden ja taitotason huomioimisen.

Osallistujien ottaminen mukaan suunnitteluprosessiin vahvistaa heidän omistajuuden tunnettaan ja sitoutumista oppimismatkaansa, edistää aktiivista osallistumista sekä voimaannuttaa osallistujia. Lisäksi hankkeen opetussuunnitelmaan linkittyvä monitieteellinen luonne lisää osallistavaa oppimista luoden holistisia ja merkityksellisiä oppimiskokemuksia.

Hankkeen sitoutuneisuus aktiviteetteihin "satoi tai paistoi" ympäri vuoden alleviivaa sen omistautumista inklusiivisuuteen ja saavutettavuuteen ulkoisista olosuhteista huolimatta. Luontoympäristöissä tai koulujen pihilla järjestettävät projektit priorisoivat kokemuksellista oppimista ja aistien aktiivista kutsuen osallistujat tutkimaan, löytämään ja olemaan yhteydessä luonnolliseen maailmaan. Lisäksi hankkeen painotus ympäristötietoisuuden ja käyttäytymisen edistämisessä on linjassa osallisuusperiaatteiden kanssa voimaannuttaen osallistujia ottamaan aktiivista roolia luonnonsuojelutyössä.

Yhteisöllisissä työpajoissa kuten "My School, Nature" sekä "A Classroom in the Garden" osallistujat sekä syventävät suhdettaan luontoon että kehittävät aloitteita ympäristöään paranteekseen. Vanhempain- ja huoltajainyhdistysten mukaan ottamisella hanke laajentaa toiminta-alueitaan ja vahvistaa yhteisön osallisuutta, mikä tukee osallistavaa toimintaperiaatetta sekä yksilö- että yhteisötasolla. Kokonaisuudessaan Forest Group toimii esimerkkinä osallistavasta toimintatavasta priorisoimalla yhteiskehittämistä, inklusiivisuutta ja voimaannuttamista, mikä edistää osallistujien merkityksellistä osallistumista ja kestävästä vaikutusta.

Forest Group ilmentää holistista ja monialaista lähestymistapaa luontolähtöiseen kasvatukseen edistäen kattavia oppimiskokemuksia, jotka ottavat huomioon osallistujan kehityksen fyysisiä, psyykkisiä, emotionaalisia, sosiaalisia sekä ympäristöllisiä ulottuvuuksia. Hankkeen opetusprojektit ja työpajat on suunniteltu huolellisesti vastaamaan eri ikäryhmien osallistujien moninaisiin tarpeisiin ja taitoihin, mikä varmistaa monipuolisen ja osallistavan oppimisympäristön.

Holistinen ja monialainen lähestyminen

Monialaisuuttaan lisätäkseen hanke yhdistää useita eri oppimiskäsityksiä, kuten kokemuksellisen oppimisen ja Waldorf-Steiner- luonto- sekä Montessori-pedagogiikan tarjoten osallistujille perinteisiä rajoja ylittävän rikkaan ja monipuolisen oppimiskokemuksen. Kokemuksellisen oppimisen, aistien aktiivisuuden, tarkkailun ja tutkimisen painottaminen edistää syvää sitoutumista ja merkityksellisiä yhteyksiä luonnon kanssa parantaen osallistujan ymmärrystä ja arvostusta ympäristöään kohtaan.

Hankkeen kestävyys

Lisäksi ohjelmien yhdenmukaisuus opetussuunnitelman kanssa varmistaa niiden oleellisuuden ja soveltuvuuden osallistujien akateemisiin ja henkilökohtaisiin kehitystavoitteisiin, mikä vahvistaa entisestään hankkeen monitieteellistä luonnetta.

Järjestämällä toimintaa ympäri vuoden sääolosuhteista riippumatta hanke korostaa sitoutuneensa tarjoamaan jatkuvia ja mukaansatempaavia oppimiskokemuksia, jotka tukevat osallistujien kokonaisvaltaista kehitystä. Yhteisöllisten työpajojen kuten "My School, Nature" ja "A Classroom in the Garden" osallistujia kannustetaan tutustumaan mielenkiinnonkohteisiinsa, kehittämään taitoja ja kasvattamaan ympäristötietoisuutta kannustavassa ja rikasttavassa ympäristössä. Kokonaisuudessaan, "meidän Forest Group toimii esimerkkinä kokonaisvaltaisesta ja monialaisesta lähestymistavasta edistäen monipuolisia oppimiskokemuksia, jotka voimaannuttavat osallistujat kukoistamaan akateemisesti, sosiaalisesti ja ympäristöystävällisesti".

Forest Groupin pitkäikäisyys ja jatkuvuus edustavat erittäin kestävästä toimintaa. Hankkeen vankka organisaatorakenne, johon kuuluu kokeneita kouluttajia, yhteistyökumppanuuksia ja vakiintuneita pedagogisia menetelmiä, luo vakaan pohjan hankkeen pitkäaikaiselle kestävyydelle. Suunnittelemalla projekteja ja työpajoja, jotka sopeutuvat osallistujien muuttuviin tarpeisiin ja kykyihin, hanke varmistaa merkityksellisyyden ja sitoutumisen jatkuvuuden myös tulevaisuudessa. Kokonaisuudessaan "Our Company of the Forest" on erinomaisessa asemassa pitkäaikaisen kestävyuden kannalta, mitä edistävät mukautuvuus, yhteisön osallistaminen ja sitoutuminen jatkuvaan oppimiseen ja osallistamiseen.

Yleisarvio

Forest Group erottuu joukosta kiitettävänä hankkeena moniulotteisine vahvuuksineen. Sen holistinen ja monitieteinen lähestymistapa luontolähtöiseen kasvatukseen varmistaa kattavan oppimiskokemuksen, joka vastaa eri ikäisten osallistujien moninaisiin tarpeisiin. Hanke voimaannuttaa yksilöitä aktiiviseen ympäristösuojeluun luomalla syvän yhteyden luonnolliseen maailmaan ja lisäämällä ympäristötietoisuutta.

Lisäksi hankkeen kestävyys näkyy sen vahvassa organisaatorakenteessa, muuttuviin tarpeisiin mukautumisessa sekä jatkuvassa yhteisön osallistamisessa. Yhteisöllisten työpajojen ja vuoden ympäri tapahtuvien aktiviteettien kautta hanke kehittää kannustavan ja rikastavan oppimisympäristön, joka tukee osallistujien kokonaisvaltaista kehitystä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että hanke on esimerkki erinomaisesta luontolähtöisestä kasvatuksesta. Se tarjoaa muutosta ajavia kokemuksia, jotka kannustavat elinikäiseen oppimiseen, ympäristösuojeluun ja yhteisön osallistamiseen.

Lähteet

Spoločnosť lesa (o.z.) [Webová stránka] Ziskané z <https://www.preatoudasous.gr/>.

ALANKOMAAT

Aloitteen/projektin/ ohjelman nimi

Tiny Forests, IVN Educatie

Yleiskatsaus

Organisaatio
IVN Educatie

Taso
Paikallinen/kansainvälinen

Kohderyhmä
Peruskouluikäiset lapset ja paikallisyhteisöt

Kuvaus

(tavoitteet, miten toimii jne.)

IVN Educatie on lapsille ja aikuisille suunnattuun luontokasvatukseen erikoistunut kansalaisjärjestö. Yksi sen lippulaivaohjelmista on Tiny Forest -ohjelma. Se tekee yhteistyötä kuntien, koulujen ja paikallisten asukkaiden kanssa istuttaakseen tenniskenttien kokoisia metsiä (200–250 m²). Ensimmäinen näistä minimetsistä istutettiin Zandaamiin, Alankomaihin, vuonna 2015 (IVN Educatie, n.d.). Sen jälkeen hanketta on toistettu lähes 200 kertaa kouluissa ja paikallisilla asuinalueilla (IVN Educatie, n.d.).

IVN:n mukaan minimetsien tavoitteena on saada ihmiset kokemaan luontoa ja vaikuttaa myönteisesti terveyteen ja hyvinvointiin. Niillä on myös tärkeä rooli kaupunkiympäristön kannalta, sillä ne esimerkiksi torjuvat kuumuutta, ilmansaasteita ja toimivat hiilivarastoina (M. Sanders, 2018).

Tiny Forest -idean esitteli ensimmäisenä intialainen insinööri Shubendu Sharma (toimitusjohtaja, Afforestt), joka sai inspiraationsa japanilaisen puuasiantuntijan, tohtori Akira Miyawakin työstä. Tohtori Miyawaki kehitti 1970-luvulla menetelmän luonnollisten alkuperäisten metsien palauttamiseksi (IVN Educatie, n.d.). Hän perusti yli 1 700 metsää, joista 96,7 prosenttia kehittyi kestäviksi ekosysteemeiksi vuosikymmenessä (IVN Educatie, n.d.). Tiny Forest -aloitteen kautta Shubendu Sharma halusi tuoda Miyawakin lähestymistavan kaupunkiympäristöön. Tiny Forest on rekisteröity tavaramerkiksi, jotta voidaan varmistaa, että kaikki tämän nimikkeen alle luokitellut paikalliset aloitteet noudattavat tiettyä protokollaa, jolla varmistetaan laatu ja standardit.

Hanke etenee vaiheissa (M. Bruns, 2019). Ensin kohde valitaan ja valmistellaan. IVN Educatie tekee yhteistyötä paikallisten viranomaisten, yhteisöjärjestöjen ja maanomistajien kanssa sopivien paikkojen löytämiseksi pikkumetsien perustamista varten. Tämän jälkeen paikat valitaan erilaisten tekijöiden perusteella, kuten käytettävissä oleva tila, maaperän laatu, auringonvalo ja saavutettavuus. Kun paikka on valittu, he työskentelevät asiantuntijoiden kanssa suunnitellakseen monipuolisen metsäekosysteemin, joka sisältää alkuperäisiä puulajeja, pensaita ja aluskasveja. Yhteisön jäseniä ja koululaisia kutsutaan osallistumaan puiden istutustapahtumiin, joissa he oppivat kotimaisesta kasvistosta ja eläimistöstä ja osallistuvat samalla aktiivisesti metsän luomiseen.

Kun metsä on istutettu, järjestö järjestää koulutustyöpajoja ja retkiä, joiden tarkoituksena on tarjota osallistujille tietoa metsän ekologiasta, biologisesta monimuotoisuudesta sekä kestävästä elämäntavoista. Toiminta on räätälöity eri ikäryhmille ja koulutustasoille. Lisäksi IVN Educatie pyrkii sitouttamaan ihmisiä järjestämällä vapaaehtoistoimintaa, kansalaistieteellisiä hankkeita sekä yhteisöllisiä tapahtumia. Yhteisön jäseniä kannustetaan ryhtymään metsän hoitajiksi osallistumalla jatkuviin ylläpitotehtäviin, kuten kasteluun, kitkemiseen ja seurantaan.

Järjestö suorittaa myös säännöllistä seurantaa ja arviointia, jotta voidaan arvioida pienten metsien ekologisia, sosiaalisia ja koulutuksellisia vaikutuksia. Seurannan avulla kerätyt tiedot auttavat tekemään tulevia jatkopäätöksiä ja osoittamaan ohjelman tehokkuuden sidosryhmille.

Laadun mittarit

Tehokkuus ja onnistuminen

Tiny Forest -hankkeen tehokkuuden ja onnistumisen mittaamiseksi indikaattoreita ovat ympäristövaikutukset, yhteisön sitoutuminen, koulutustulokset sekä pitkän aikavälin kestävyys.

Ympäristövaikutusten osalta hanke auttaa parantamaan paikallista ekologiaa ja vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä. Eräässä tutkimuksessa todettiin, että Tiny Forest -metsä varastoi keskimäärin 127,5 kiloa hiilidioksidia vuodessa (Bleichrodt, 2022). Tutkijat odottavat, että tämä keskiarvo nousee 250 kilogrammaan hiilidioksidia vuodessa, kun minimetsät vanhenevat (Bleichrodt, 2022). Lisäksi Wageningenin ympäristötutkimus (WENR) mittasi Het Gouwse Bosin ja Het Groene Woudin biologista monimuotoisuutta kuukausittain vapaaehtoisten kansalaisten avulla. Tutkimus osoitti, että molemmissa Tiny Forest -kohteissa biologinen monimuotoisuus (ilmaistuna lajiryhmien ja yksilöiden määränä) oli suurempi kuin läheisissä vertailumetsissä (F. Ottburg, 2018).

Sitoutumisen ja koulutuksen näkökulmasta, hanke ottaa nuoret onnistuneesti mukaan aktiiviseen ennallistamiseen ja tarjoaa heille pitkäaikaisen ulkoilmatilan oppimista varten. Nuorten koulutukseen sitoutumisen indikaattorit näkyvät Alankomaissa toteutetuissa 200 kohteessa, joista useat on rakennettu ympäröivien koulujen oppilaiden kanssa (IVN Educatie, n.d.). Lisäksi vuosina 2018–2022 yli 17 000 koululaista noudatti Tiny Forest Ranger -ohjelmaa (Bleichrodt, 2022).

Koska hanke on vielä alkuvaiheessa, pitkän aikavälin kestävyttä on haastavampaa mitata. Pienen metsän luoman ekosysteemin pitkän aikavälin elinkelpoisuutta ja kestävyttä olisi kuitenkin arvioitava sellaisten tekijöiden avulla kuin puiden kasvunopeus, elinympäristöjen yhdistettävyyys, häiriöiden sietokyky ja hoitokäytännöt ajan mittaan.

Tekninen toteutus

Teknisen toteuttamiskelpoisuuden arviointi on osa suunnittelun alkuvaihetta ennen Tiny Forest -alueen valintaa. Hankkeen lähestymistavan mukaan on tärkeää, että metsä koostuu alkuperäisistä kasvilajeista. Tämä tarkoittaa sitä, että lajeja esiintyy todennäköisesti luontaisesti lähialueella ja että luonnonvaraisia siemeniä on helpompi löytää ja istuttaa. Maastokartoituksessa tarkastellaan maaperätyyppiä, paikallisia kasveja ja sitä, onko alueella kehittymisvaaraa.

Yksi hankkeen vahvuuksista on yksinkertainen ja minimaalinen lähestymistapa, mikä tekee siitä teknisesti helpomman toteuttaa. Tätä tarvitaan erityisesti silloin, kun alueita ehdotetaan kaupunkialueille, joissa maa-alueiden kysyntä on kova. Tästä huolimatta WUR:n tutkijat ovat todenneet, että minimetsän toteutettavuutta ja vaikutuksia kiviakkosemmassa ympäristössä tulisi tarkastella useammassa tutkimuksessa (F. Ottburg, 2018).

Osallistava näkökulma

Tiny Forest -ohjelma on osallistava sekä sen alkuvaiheessa, toteutuksessa että myöhemmässä sitoutumisessa ja seurannassa.

Ohjelmassa yhteisön jäsenet otetaan aktiivisesti mukaan pikkumetsien suunnitteluun ja toteutukseen. Osallistuminen voi sisältää kuulemiskokouksia, työpajoja sekä yhteisiä päätöksentekoprosesseja. Lisäksi siinä yhdistetään erilaisia tietojärjestelmiä, mukaan lukien perinteinen ekologinen tietämys, paikallisen biologisen monimuotoisuuden ymmärtäminen ja yhteisön mieltymysten sekä tarpeiden huomioon ottaminen.

Esimerkkinä osallistavasta lähestymistavasta seurannassa voidaan mainita Wageningenin yliopiston ja tutkimuksen (WUR) tekemä tutkimus, jossa käytettiin kansalaistiedettä ja satojen vapaaehtoisten verkostoa biodiversiteetin, lämpöstressin, hiilidioksidin varastoitumisen ja veden varastoitumisen analysoimiseksi yhdessätoista Tiny Forest -kohteessa (F. Ottburg, 2018).

Vapaaehtoisten osallistuminen näkyy ohjelman muissa osa-alueissa, kuten puiden istuttamisessa, metsän ylläpidossa ja yhteisötahtumien järjestämisessä. Ohjelma osoittaa myös pitkäjänteistä sitoutumista yhteistyöhön paikallisen yhteisön kanssa. Tätä toteutetaan säännöllisillä yhteisökokouksilla ja jatkuvalla osallistumisella metsän ylläpitoon ja seurantaan.

Ohjelmaan osallistuu monenlaisia sidosryhmiä, kuten asukkaita, paikallisia yrityksiä, kouluja ja kuntia. Näin varmistetaan, että useat näkökulmat otetaan huomioon ja että yhteisö tukee aloitetta laajasti.

Toistettavuus ja muokattavuus

Vuonna 2015 ensimmäisen istutetun metsän jälkeen aloite on levinnyt nopeasti lähes 200 paikkaan eri puolille Alankomaita (IVNEducatie, n.d.). Lisäksi aloitetta on sittemmin toistettu myös kansainvälisesti seitsemässä muussa maassa. Tämä osoittaa, että hankkeella on potentiaalia laajentua tulevaisuudessa vielä enemmän.

Holistinen ja monialainen lähestyminen

Hankkeessa on kokonaisvaltainen lähestymistapa, sillä siinä yhdistyy inhimilliset ja ei-inhimilliset systeemit. Yksi hankkeen keskeisistä tavoitteista on lisätä kaupunkialueiden ekologista yhteenkuuluvuutta. Tämä erottaa hankkeen muista luonnon ennallistamisaloitteista.

Koska hankkeen painopiste on kaupunkiympäristössä, hankesuunnittelun on otettava mukaan monia eri sidosryhmiä. Eri alojen osallistuminen lisää hankkeen monialaista luonnetta.

Sustainability of initiative

Ohjelma on alle 10 vuotta vanha, joten sen pitkän aikavälin kestävyttä on vaikea analysoida. On kuitenkin erittäin keskeistä, että IVN Educatie varmistaa ekologiset toimet, jatkuvan yhteisön sitoutumisen ja maaomaisuudet sekä varmistaa jatkuvan rahoituksen, jotta kaikkia kohteita voidaan ylläpitää pitkällä aikavälillä.

Yleisarvio

IVNEducatie Tiny Forest -ohjelma on yksinkertainen, mutta tyylikäs ratkaisu luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen sekä ihmisen ja luonnon väliseen yhteyteen. Sillä on myös tärkeä tehtävä kaupunkiympäristössä, sillä se torjuu lämpöstressiä, veden varastointia, ilmansaasteita sekä varastoi hiilidioksidia. Hankkeeseen osallistuu paikallisia kuntia, kouluja ja paikallisia asukkaita, jotka istuttavat tenniskentän kokoisia metsiä (200–250 m²) keskittyen erityisesti kaupunkialueille.

Sen jälkeen, kun ensimmäinen pikkumetsä istutettiin Zandaamiin (NL) vuonna 2015, toteutusta on toistettu lähes 200 kertaa kouluissa ja lähiöissä eri puolilla maata (IVNEducatie, n.d.). Tämä osoittaa, että kyseessä on toistettavissa oleva ja menestyksellinen malli, joka on kerännyt paljon tukea tiedotusvälineissä sekä lahjoituksia.

Lähteet

- Bleichrodt, D. (n.d.). Eindrapport 'Elke buurt zijn eigen minibos'. Tiny Forest bij IVN Natuureducatie. F. Ottburg, D. L. (2018). Tiny Forest Zaanstad. Wageningen: Wageningen University & Research.
- IVNEducatie. (n.d.). Onze bossen. Retrieved from IVNEducatie: <https://www.ivn.nl/aanbod/tiny-forest/onze-bossen/>
- IVNEducatie. (n.d.). Onze bossen. Retrieved from IVNEducatie: <https://www.ivn.nl/aanbod/tiny-forest/onze-bossen/>
- IVNEducatie. (n.d.). Tiny Forest. Retrieved from IVNEducatie: <https://www.ivn.nl/aanbod/tiny-forest/over-tiny-forest/>
- M. Bruns, D. B. (2019). Handbook Tiny Forest Planting Method. Amsterdam: IVNEducatie.
- M. Sanders, F. L. (2018). Maatschappelijke initiatieven voor natuur en biodiversiteit. Wageningen: Wageningen University & Research.

Aloitteen/projektin/ ohjelman nimi

King's Garden "Kuninkaan puutarha"

Yleiskatsaus

Organisaatio

Kening-allianssi elävän maiseman puolesta

Taso

Paikallinen

Kohderyhmä

Paikalliset asukkaat ja maanviljelijät Frieslandin alueella Alankomaissa

Kuvaus

(tavoitteet, miten toimii jne.)

Vuonna 2012 perustettu King's Garden on kansalaisjohtoinen "liikkuva ennallistamisaloite", joka yhdistää maanviljelijöitä, asukkaita, luonnonsuojelijoita, poliittisia päättäjiä, taiteilijoita ja luovia ihmisiä (Ecosystem Restoration Communities, n.d.). King's Garden toimii Keningin alaisuudessa, mikä on liitto, joka on omistautunut elävien maisemien vaalimiselle. Kening tekee tiivistä yhteistyötä muiden järjestöjen Natuerkoöperaasje Baarderadiel, ANV Greidhoeke ja Landschapsbeheer Friesland kanssa (Ecosystem Restoration Communities, n.d.).

Heidän yhteisenä tarkoituksena on elvyttää sekä luonnon monimuotoisuutta että kulttuurista maisemaa. Kening keskittyy kuusikymmentä prosenttia toimistaan Alankomaiden pohjoisosassa sijaitsevan Frieslandin keskiosaan, ja heidän kohteena ovat pääasiassa niittyalueet. Niittyalueilla on yleensä kyllä, jotka sijaitsevat keinotekoisien kumpujen tai kukkuloiden päällä (engl. terp) (Ecosystem Restoration Communities, n.d.). King's Garden on osa laajempaa maailmanlaajuista paikallisten ennallistamistoimien liikettä, jota kutsutaan nimellä "Ecosystem Restoration Camps" (ekosysteemien ennallistamisleirit), ja se on ensimmäinen Alankomaalainen leiri tässä verkostossa (Ecosystem Restoration Communities, n.d.).

King's Gardenin yleisenä tavoitteena on palauttaa vähintään 1 000 hehtaaria rikasta niittyä, vesienhallintajärjestelmiä, viljellä hedelmäpuita maatiloilla sekä ryhtyä ekologiseen elvytykseen teiden varsilla ja erilaisissa muissa elinympäristöissä, jotka ovat kipeästi ennallistamisen tarpeessa (Ecosystem Restoration Communities, n.d.).

King's Garden on saanut inspiraationsa ja innoituksensa Kuiri-linnuilta, joita kutsutaan myös "niittyjen kuninkaiksi". Tästä liitto onkin saanut nimensä. Alankomaissa on maailman suurin kuirikanta, mutta tämä lintu on silti sukupuuton partaalla. Tämä korostaa terveiden ekosysteemien ratkaisevaa merkitystä kuirien ja lukemattomien muiden lintujen selviytymiselle. King's Garden on kansalaisjohtoinen aloite, jossa paikalliset yhteisöt yhdistävät voimansa maan ennallistamiseksi ja jossa edistetään keskinäistä ymmärrystä sekä maanviljelijöiden että muiden kansalaisten välillä. Luomalla yhteyksiä ihmisten ja paikkojen välille pyritään herättämään yhteinen intohimo alueen biologista monimuotoisuutta kohtaan.

Matka on vasta alkanut, mutta King's Gardenin leiri on jo ollut toteuttamassa kuuden hedelmätarhan kunnostamista, ja kumppanit ovat täydentäneet niitä kuudella muulla. Kahdeksan kilometriä ekologisesti hoidettuja tienvarsialueita yhdistää nyt nämä alueet ja kutoo yhteen uuden elämän taskuja (Ecosystem Restoration Communities, n.d.).

Laadun mittarit

Tehokkuus ja onnistuminen

Hankkeen tehokkuus koostuu sen kyvystä aktivoida vapaaehtoisia paikallisella tasolla ja saada alueen eri sidosryhmät sitoutumaan yhteiseen tarinaan ja ikonisiin kuireihin.

Lisäksi ennallistamisleireissä ei ole kyse pelkästään maan ja veden elvyttämisestä, vaan ne vaikuttavat myös muihin hankkeisiin. Kening työskentelee esimerkiksi yhdessä laajemman yhteenliittymän kanssa Living Lab -aloitteessa, missä luodaan luontoa enemmän huomioon ottavaa maataloutta (Kening fan 'e Greide, n.d.).

Tekninen toteutus

Koska eri paikoissa sijaitsevien paikkojen ennallistaminen on liikkuva lähestymistapa, tekninen toteutettavuus riippuu alueen luontotyypistä. Yksi kollektiivin lähestymistapa on tarkastella aluksi niittyjen hoidon historiaa ja vanhojen käytäntöjä. Yksi ennallistamistekniikka on esimerkiksi niittynurmikon leikkaaminen viikatteella (Ecosystem Restoration Communities, n.d.). Tämä on perinteinen väline, jota ihmiset käyttivät ruohonhoitoon. Se mahdollistaa paremman kontrollin leikkaamisessa ja edistää monipuolisempaa elinympäristöä, koska leikkaaminen viivästyy (Ecosystem Restoration Communities, n.d.).

Toinen tekniikka, jota he käyttivät maan ennallistamiseen, on sisällyttää pidempiä kesantojaksoja lintujen tukemiseksi pesimäkaudella. Lisäksi, koska kotoperäisten kasvien itäminen auttaa hyönteisiä sopeutumaan helpommin, he keräsivät heinää, jossa oli siemeniä, ja levittivät näitä luonnonvaraisia siemeniä keskeisille alueille (Ecosystem Restoration Communities, n.d.).

Osallistava näkökulma

Kening on katto-organisaatio, joka edustaa erilaisia ihmisiä ja organisaatioita. Yhteys yhteiskunnan ruohonjuuritasoon tarkoittaa, että he ovat erityisen hyviä kansalaisten ja vapaaehtoisten sitouttamiseen toimintaansa. Kening tekee yhteistyötä myös erilaisten kumppaniorganisaatioiden kanssa, joita ovat mm.: Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, Natuur en Milieufederatie Friesland, de Rijksuniversiteit Groningen, Landschapsbeheer Friesland, Natuurmonumenten, Provincie Friesland, Oxfam Novib, BWH ontwerpers en Wereldnatuurfonds (Wikipedia, n.d.).

Toistettavuus ja muokattavuus

Kening antaa esimerkin helposti sopeutuvasta toiminnasta, ei ainoastaan restaurointileirien liikkuvuuden osalta vaan myös luovan sitoutumisen osalta. He käyttävät taidetta ja teatteria hankkeesta tiedottamiseen.

Toiminta on luonteeltaan löyhää ja vakiintumatonta, eikä toiminnalla ole seurantaa, arviointia ja raportointia koskevia käytäntöjä. Tämän vuoksi on epäselvää, voitaisiinko toimintaa toistaa helposti toiminta-alueen ulkopuolella.

Holistinen ja monialainen lähestyminen

Hanke on ainutlaatuinen yhdistäessään ekologiaa ja taidetta. Tämä näkyy "The Soil Speaks" videoesseessä ja performanssissa, joka on tallennettu niittyllä ennallistamisleirin jälkeen.

Sustainability of initiative

Koska ennallistamistoimien seuranta ja arviointia ovat puutteellista, on vaikea ennustaa aloitteen kestävyyttä. Hankkeen vahva osallistava ja hajautettu lähestymistapa kuitenkin osoittaa, että yhteisöllisyys ja paikallinen vastuuntunto ovat tärkeitä tekijöitä, mitkä saavat ihmiset toimimaan. Tämä voi auttaa varmistamaan toiminnan pitkäjänteisyyttä.

Yleisarvio

Vaikutusten osalta tämä kansalaisjohtoinen aloite on edistynyt hyvin paikallisella tasolla, sillä se on kunnostanut kuusi hedelmätarhaa - joita kumppanit ovat täydentäneet kuudella muulla - ja yhdistänyt nämä alueet kahdeksan kilometrin pituisilla ekologisesti hoidetuilla tienvarsilla (Ecosystem Restoration Communities, n.d.). On kuitenkin epäselvää, voidaanko tätä mallia toistaa eri puolilla Alankomaita ja laajentaa.

Lisäksi keskittyminen historiallisiin maanhoitotapoihin edistää ekologista uudistumista ja säilyttää kulttuuriperintöä. Yhteistyö eri kumppaneiden kanssa ja luovien menetelmien, kuten taiteen ja teatterin, hyödyntäminen viestinnässä ovat osoitus sopeutumiskyvystä ja osallistavuudesta.

Seurantaan, arviointiin ja laajentamiseen liittyvistä epävarmuustekijöistä huolimatta toiminta on esimerkki onnistuneesta paikallistason ennallistamisaloitteesta, jossa sovelletaan vahvaa osallistavaa ja ruohonjuuritason lähestymistapaa.

Lähteet

Ecosystem Restoration Communities. (sd). The King's Garden, Netherlands. Opgehaald van Ecosystem Restoration Communities:

<https://www.ecosystemrestorationcommunities.org/community/kings-garden-netherlands/>

Kening fan 'e Greide. (sd). Living Lab Natuurinclusieve Landbouw Fryslan. Opgehaald van Kening fan 'e Greide:

<https://kening.frl/living-lab-natuurinclusieve-landbouw-fryslan/>

Kening. "Film Grondrede / the Soil Speaks." YouTube, 27 Mar. 2021,

www.youtube.com/watch?v=Ih1YiKsnr7c.

Wikipedia. (sd). Wikipedia. Opgehaald van Kening fan 'e Greide:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Kening_fan_%E2%80%98e_Greide

SLOVAKIA

Aloitteen/projektin/ ohjelman nimi

BROZ

Yleiskatsaus

Organisaatio

Bratislavské regionálne ochrannárske združenie (<https://broz.sk/>)

Taso

Kansallinen

Kohderyhmä

Vapaaehtoiset kaikissa ikäryhmissä (yli 18-vuotiaat).

Lisätietoa vapaaehtoisille suunnatuista nykyisistä toimista päivitetään heidän verkkosivustonsa erillisessä osiossa: <https://broz.sk/dobrovolnictvo/>

Kuvaus

(tavoitteet, miten toimii jne.)

BROZ on perustamisestaan vuonna 1997 lähtien toteuttanut käytännön luonnonsuojelutoimenpiteitä Natura 2000 -alueilla yli 25 vuoden ajan. BROZ on johtava kansalaisjärjestö harvinaisten luontotyyppien/elinympäristöjen suojelun ja ennallistamisen alalla. Se toimii pääasiassa Tonavan alueella.

Tavoitteet:

- Veden palauttaminen maisemaan: kosteikkojen, jokihaarojen, tulvametsien, niittyjen ja laidunten elvyttäminen.
- Tuetaan perinteisiä, luontoystävällisiä viljelykäytäntöjä, kuten karjan laiduntamista, ruovikon niittoa tai pajujen pölyttämistä.
- Metsiköiden alkuperäisen lajikoostumuksen palauttaminen.
- LIFE DLLD -hankkeen puitteissa suoritettu kalatieteellinen tutkimus Tonavan eristyksissä olevissa sivuhaaroissa Sihoťin saarella.

Laadun mittarit

- Tonavan saarten uudelleenluominen (Devínissä, Veľký Lélissä, Medved'ovissa).
- Harvinaisten niittyjen elvyttäminen Pienillä Karpaateilla ja Devínska Kobylassa sekä suolaisten soiden elvyttäminen Etelä-Slovakiassa.
- Tulvametsien ennallistaminen Tonavan tulva-alueilla.
- Kaupunkien luonnonvaraisten lajien suojelu - tavallinen kastemato ja useat lepakkolajit.
- Innovatiivinen hanke, jonka tarkoituksena on valmistella asuinalueita ilmastomuutokseen.
- Kesäleirit Veľkolélskyn saarella 2023.

Tehokkuus ja onnistuminen

Tekninen toteutus

Järjestö työllistää ammattitaitoisten luonnonsuojelijoiden ryhmän, joka käsittelee heitä huolestuttavia ympäristökysymyksiä. Samalla järjestöä johtaa asiantuntevasti eri maista tulevista asiantuntijoista koostuva neuvosto: Georg Frank on Itävallan suojelualueiden DAN-UBEPARKS-verkoston pääsihteeri; Vladimír Kováč on vesiekologian ja -biologian asiantuntija AQ-BIOS, Ltd.:ssä. (entinen professori Comenius-yliopiston luonnontieteellisessä tiedekunnassa Bratislavassa); Daniel Dítě on kokenut tutkimusjohtaja Slovakian tiedeakatemian kasvitieteen instituutissa; Martin Škorpík on kokenut ammattilainen, joka toimii tällä hetkellä Tšekin tasavallan Podyjí-kansallispuiston erityisestä luonnonsuojelusta ja strategisesta suunnittelusta vastaavan osaston johtajana; Nat Page on Saschizissa, Romaniassa toimivan voittoa tavoittelemattoman Fundatia ADEPT -järjestön puheenjohtaja.

- Sidosryhmille suunnatut työpajat yhteistyössä Telekom-säätiön kanssa Pontis-säätiössä
- Kokemusten jakaminen harvinaisten luontotyyppien hoidosta Hortobágyin kansallispuistossa.
- Yhteistyö Mossy Earthin kanssa - video liito-oravien pyydystämisestä.
- Osallistuminen Euroopan tutkijoiden yö -tapahtumaan ja LIFE Living Rivers -hankkeen esittely, jonka tavoitteena on parantaa jokiemme ekologista tilaa.
- Kansainvälinen LIFE WILDisland -hanke, johon osallistuu 15 kumppania kahdeksasta maasta Bulgariasta Saksaan.

Osallistava näkökulma

Tämä järjestö erottuu muista sillä, että se teki vuonna 2005 strategisen päätöksen, jonka mukaan kestävän luonnonsuojelun takaamiseksi sillä on oltava maita pitkäaikaisessa vuokrasopimuksessa, hallinnassa tai omistuksessa. Nykyään BROZ omistaa noin 1 000 hehtaaria maata suojelualueilla, ja toiset 1 600 hehtaaria on pitkäaikaisessa vuokrasopimuksessa, pääasiassa 30 vuodeksi.

Maiden oston ja vuokrauksen ansiosta on onnistuttu pysäyttämään alkuperäisten ja luonnontilaisten metsien hävittäminen valituissa kohteissa, istuttamaan alkuperäisiä lajeja tulvametsiin vierasperäisten lajien monokulttuurien sijaan, estämään suojelualueiden kuivuminen ja peltoalueiden laajentaminen luonnon kustannuksella, nurmettamaan peltoalueita niittyjen ja laitumien luomiseksi, palauttamaan kosteikkoja ja tulvaniittyjä ympäröiviä maita, poistamaan kivipenkereitä ja siten palauttamaan Tonavan luonnolliset rannat.

Toistettavuus ja muokattavuus

Toistettavuus ja muokattavuus

“Omilla” maillaan ne voivat toteuttaa luonnonsuojelutoimia nopeasti, tehokkaasti ja ilman tarpeettomia kompromisseja. Tämä säästää myös merkittävästi aikaa ja huomattavia resursseja, olipa kyse sitten henkilöstökuluista, monimutkaisista lupaprosesseista tai elvytystoimien toteuttamisesta, verrattuna vierailta mailla toteutettaviin toimiin. Tämä tinkimätön lähestymistapa hankkeiden täytäntöönpanossa on ollut keskeinen tekijä.

Säännöllisen hoidon (niitto, laiduntaminen jne.) kestävyys hankkeiden päättymisen jälkeen varmistetaan oman kaupallisen yrityksen kautta. Työt tehdään sekä omalla kalustolla että alihankintana. Maanhoitoa varten ne pyrkivät saamaan maataloustukia maatalouden tukivirastolta, mukaan lukien maatalouden ympäristötuet, ekologiset tuet jne. (Slovakian maanviljelijät voivat vuosittain hakea suoraa rahoitustukea, jota säännellään EU:n ja Slovakian lainsäädännöllä).

Organisaatio noudattaa kokonaisvaltaista ja monialaista lähestymistapaa ja ottaa aktiivisesti eri alojen ammattilaisia mukaan monenlaisiin hankkeisiin, mikä takaa kattavan strategian ympäristönsuojelun ja kestävän kehityksen edistämiseksi. LIFE-hankkeisiin osallistumalla he ovat toteuttaneet aloitteita, kuten arojen lintulajien suojelua ja palauttamista Slovakian tasangoille sekä vakiintuneiden perhossuojelumetelmien käyttöönottoa kaikkialla Keski- ja Itä-Euroopassa. Hankkeet, kuten Living Rivers, jossa keskitytään Slovakian vesisuunnitelman toteuttamiseen tietyillä vesistöalueilla, ja WILDisland, jonka tavoitteena on Tonavan saarten erämaisuuden säilyttäminen, korostavat sitoutumista vesien ja elinympäristöjen suojeluun. Ponnistelut eurooppalaisen liito-oravan suojelemiseksi, Dynamic Life Lines Danube -aloitteet sekä tiettyjen Natura 2000 -hyönteislajien suojelu Länsi-Karpaattien rajat ylittävällä alueella (CZ-SK) korostavat työn monialaista luonnetta. Lisäksi järjestö suojelutoimet ulottuvat Pannonian ja Alppien bioalueiden yhtymäkohdassa sijaitsevien kuivien niittyjen endeemisiin lajeihin ja luontotyyppihin sekä Tonavan tulvaniittyjen luontotyyppien ennallistamiseen. Lintulajit, kuten hietasirkku, kuningaskalastaja ja mehiläissyöjä, sekä Etelä-Slovakiassa elävä lammikkokilpikonna ovat myös sen suojelutoimien painopistealueita. Erityisesti lintujen suojelu Ostrovné Lúkyn erityissuojelualueella on osoitus kohdennetusta lähestymistavasta lintujen suojeluun.

LIFE-hankkeiden lisäksi osallistuminen Euroopan ympäristökeskusten hankkeisiin, kuten Wetlands for Life and Prosperity, ja aloitteisiin, kuten DEAR - Game on!, joka lisää tietoisuutta ilmastonmuutoksesta, korostavat entisestään monialaista menetelmää. Nämä ja monet muut toimet ovat osoitus organisaation sitoutumisesta integroituun ja yhteistyöhön perustuvaan lähestymistapaan ympäristöhaasteiden ratkaisemisessa.

Holistinen ja monialainen lähestyminen

Durability

Organisaatio BROZ preukázala silný záväzok k dlhodobému vplyvu na životné prostredie, pričom jej iniciatívy sú zakorenené v slovenskej krajine od jej založenia v roku 1997. Prístup organizácie k hospodáreniu s pôdou, ktorý zahŕňa vlastníctvo a dlhodobý prenájom pôdy, zabezpečuje trvalosť jej ochrannárskeho úsilia. Toto strategické hospodárenie s pôdou umožňuje nepretržité uplatňovanie postupov obnovy a ochrany prírody, čím sa zabezpečuje nielen obnova biotopov, ale aj ich dlhodobé udržiavanie. Úspešná revitalizácia mokradí, lužných lesov a vzácných lúk v celom podunajskom regióne i mimo neho je príkladom trvalého úsilia organizácie BROZ o ekologickú stabilitu. Zabezpečením pôdy na ochranu prírody vytvorila BROZ udržateľný model obnovy prírody, ktorý dokazuje dlhodobý a opakujúci sa pozitívny vplyv iniciatívy na slovenskú prírodu.

Yleisarvio

BROZ-järjestö on ollut perustamisestaan vuonna 1997 lähtien johtava esimerkki tehokkaista suojelukäytännöistä, joissa keskitytään Slovakian luontotyyppien kestävään suojeluun ja ennallistamiseen. BROZin vuonna 2005 tekemä strateginen päätös turvata maa-alueet pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla tai omistamalla ne on mahdollistanut sen, että suojelutoimenpiteet voidaan toteuttaa suoraan ja tehokkaasti ilman rajoituksia, joita usein kohdataan omistamattomilla mailla. Koska BROZ omistaa noin 1 000 hehtaaria ja hallinnoi lisäksi 1 600 hehtaaria suojelluilla alueilla, se voi toteuttaa merkittäviä ekologisia toimenpiteitä, kuten pysäyttää metsäkadon, palauttaa alkuperäiset puulajit, elvyttää kosteikkoja ja ylläpitää biologista monimuotoisuutta perinteisten maatalouskäytäntöjen avulla.

BROZin työ ulottuu maankäytön lisäksi innovatiivisiin hankkeisiin, joilla pyritään sopeuttamaan kaupunkiasutuksia ilmastonmuutokseen, suojelemaan kaupunkien villieläimiä ja osallistumaan erilaisiin suojeluhankkeisiin eri puolilla Eurooppaa, mikä korostaa järjestön monialaista ja kansainvälistä lähestymistapaa ympäristöhaasteisiin. Järjestön kyky toteuttaa nopeita, tehokkaita ja tinkimättömiä suojelutoimia omilla maillaan asettaa vertailukohtia suojelutoimille maailmanlaajuisesti ja osoittaa suoran maankäytön merkityksen pitkän aikavälin ekologisten tavoitteiden saavuttamisessa ja luontotyyppien palauttamisessa.

Lähteet

Broz. (n.d.). Home. Retrieved from <https://broz.sk/>

Broz. (2023). Activity report 2022. Retrieved from

<https://broz.sk/wp-content/uploads/2023/08/sprava-o-cinnosti-2022-2.pdf>

Aloitteen/projektin/ ohjelman nimi

BirdLife

Yleiskatsaus

Organisaatio

Slovenská ornitologická spoločnosť / BirdLife Slovensko
(<http://www.vtaky.sk/>)

Taso

Kansallinen

Kohderyhmä

Vapaaehtoiset kaikissa ikäryhmissä
(yli 18-vuotiaat).

Kuvaus

(tavoitteet, miten toimii jne.)

Slovakian lintutieteellinen yhdistys/BirdLife Slovakia on kansalaisjärjestö, joka on omistautunut luonnon, erityisesti luonnonvaraisten lintujen ja niiden elinympäristöjen suojelulle ja tutkimukselle. Se edustaa Slovakiaa kansainvälisissä järjestöissä, kuten BirdLife Internationalissa, Euringissa ja European Rarities Committee -yhdistyksessä (Vtaky. (n.d.). Home. Haettu osoitteesta <http://www.vtaky.sk/stranka/32-O-nas.html>).

Yhdistys keskittyy lajien ja elinympäristöjen suojeluun, ornitologiseen tutkimukseen, ympäristöpolitiikkaan, koulutukseen, julkaisutoimintaan sekä seminaarien ja konferenssien järjestämiseen. Se julkaisee ammatti- ja populaaritieteellisiä aikakauslehtiä ja ottaa mukaan eri-ikäisiä ja eri ammateissa toimivia jäseniä, joita yhdistää intohimo luontoa ja lintuja kohtaan, ja kannustaa aktiiviseen osallistumiseen lintujen suojelutoimintaan.

Järjestön ensisijaisena tavoitteena on suojella ja tutkia luontoa keskittyen pääasiassa luonnonvaraisiin lintuihin ja niiden elinympäristöihin. Tehtävänsä täyttämiseksi se harjoittaa lajien ja elinympäristöjen suojelua, tieteellistä tutkimusta, seurantaa, maataloustoimintaa ja muita hallintatoimenpiteitä sekä ympäristöpolitiikan, koulutuksen ja julkaisutoiminnan ohella.

Laadun mittarit

Tonavan lintusaari: Kahden vuosikymmenen vapaaehtoistyön tuloksena saari on saanut eloa. Siitä on tullut naurulokkien ja jokitiaisten turvapaikka sekä sinne on syntynyt Keski-Euroopan suurin mustapäälökkikolonia.

Isotrappien elinympäristön luominen: Aloitteet ovat johtaneet noin 100 hehtaarin uusien elinympäristöjen luomiseen. Tavoitteena on lisätä niiden populaatiota.

Síňava-järven lintusaari: Vapaaehtoistyön ja luonnonsuojeluviranomaisten kanssa tehdyn yhteistyön avulla on onnistuttu hallitsemaan vieraslajeja ja säilyttämään saari elintärkeänä tiiron pesimäalueena.

Ornitologiset leirit: Näillä yleensä 2–3 päivää kestäville leireille osallistujat voivat tutustua alueen omaleimaisiin alankomaisemiin, tarkkailla ainutlaatuisia lintulajeja ja osallistua koulutusohjelmiin.

“Safe Bus Stops” -aloite: SOS/BirdLife Slovakian koordinoiman aloitteen tavoitteena on suojella lintuja kaupunkiympäristössä kiinnittämällä törmäyksestotarroja lasisiin bussikatoksiin, mikä parantaa niiden näkyvyyttä lintujen kannalta ja vähentää törmäyksiä.

Slovakian lintutieteellisessä yhdistyksessä/BirdLife Slovakiassa ornitologit ja muut asiantuntijat keskittyvät ornitologisen tutkimuksen ja ammatillisen toiminnan eri aloihin. Tähän kuuluu ”faunistinen komissio”, joka arvioi harvinaisia lintulajeja koskevia ilmoituksia, sekä ornitologien ja vapaaehtoisten suorittama valtakunnallinen lintujen seuranta. Lisäksi he harjoittavat lintujen rengastusta muuton ja kannanmuutosten tutkimiseksi. Seurantaan käytetään keskustietokantaa. Asiantuntijat osallistuvat myös yleisö- ja vapaaehtoistoimintaan, jossa he hyödyntävät erityistietämystään yhteisöjen mukaan ottamiseksi ja kouluttamiseksi ornitologiasta ja suojelutoimista.

Slovakian lintutieteellinen yhdistys/BirdLife Slovakia harjoittaa monenlaisia toimintaa, kuten harrastajille suunnatun neljännesvuosittain ilmestyvän lehden julkaisemista, lintujen seuranta, jossa osallistujat voivat ladata havaintoja verkkotietokantaan, ja tarrojen kiinnittämistä lasipintoihin lintujen törmäysten estämiseksi. Järjestö myös organisoii linnunpönttöjen asentamista ja järjestää suurempia vapaaehtoistapahtumia, kuten keväisin lintuleirin Sennessä ja muita kausiluonteisia leirejä, joissa keskitytään lintujen suojeluun ja elinympäristöjen hoitoon.

Keväinen ornitologinen leiri Sennessä: Toukokuun alussa 2023 järjestetty leiri merkitsi vapaaehtoistoiminnan paluuta kahden vuoden tauon jälkeen. Leiri keskittyi lintujen seurantaan ja antoi arvokasta tietoa eri lajeista.

Tehokkuus ja onnistuminen

Tekninen toteutus

Osallistava näkökulma

Ipel'in lintutieteellinen leiri: Vuosittainen alkukesän tapahtuma, joka tuo yhteen kokeneita ja aloittelevia lintutieteilijöitä tekemään laajoja lintukartoituksia ja elinympäristötutkimuksia, jotka edistävät paikallisen linnuston tuntemusta.

Ipel' Working Ornithological Camp: Tarkoitettu elinympäristöjen hoitoon heinäkuun kuivan kauden aikana. Vapaaehtoiset auttavat suojelutoimissa tietyillä suojelualueilla parantaen lintujen elinolosuhteita.

Sennén kesäaikainen lintutieteellinen leiri: Heinäkuun lopulla järjestettävä tapahtuma, johon osallistuu yli 40 vapaaehtoista avustamaan erilaisissa tehtävissä, kuten seurannassa ja infrastruktuurin parantamisessa. Leirille tärkeää edistää vahvaa yhteishenkeä osallistujien keskuudessa.

Ornitologinen leiri Oravan padolla: Yhdistää vapaa-aikaa ja luonnonsuojelutyötä elokuun lopulla. Leirillä huolletaan keinotekoisia lintusaaria ja asennetaan pesimislaatikoita, mikä edistää alueen harvinaisten lintulajien suojelua.

Toistettavuus ja muokattavuus

SOS/BirdLife Slovakian aloitteet ja hankkeet tarjoavat vahvat mahdollisuudet monistamiseen ja mukauttamiseen erilaisissa konteksteissa. Tätä tukee suuresti sen liittyminen BirdLife International -järjestöön, jolla on rikas 100-vuotinen historia lintujen suojelun alalla. BirdLife Internationalin yhteistyöverkosto mahdollistaa menestyksellisten suojelustrategioiden vaihdon, mikä mahdollistaa näiden toimien toteuttamisen eri alueilla niiden erityisiin ympäristöihin ja ekologisiin tarpeisiin räätälöitynä.

Holistinen ja monialainen lähestyminen

SOS/BirdLife Slovakia noudattaa suojelutoimissaan monialaista lähestymistapaa ja tekee yhteistyötä valtion suojeluviranomaisten, paikallishallinnon ja monien muiden sidosryhmien kanssa. Heidän nykyiset hankkeensa kattavat monenlaisia aloitteita, kuten ”lintutieteellisen akatemian” (Ornithological Academy), ”Bird Hourin”, AVESCENTRUM-ympäristöluokahuoneen Bird Paradiseissa, kosteikkojen vesihankkeet, arojen lintulajien suojelu ja ennallistaminen, kosteikkojen ennallistaminen, jokiekosysteemien integroitu hoito, kaupunkilintujen suojelu, rajat ylittävän ekomatkoilun kehittäminen ja aloitteet kuolleiden jokivarsien elvyttämiseksi. Nämä hankkeet ovat osoitus järjestön kattavasta ja yhteistyöhön perustuvasta lähestymistavasta lintujen

Durability

Perustamisestaan 2. helmikuuta 1993 lähtien BirdLife Slovakia on ollut lintujen suojelun eturintamassa ja varmistanut toimiansa kestävyden jatkuvalla tutkimuksella, elinympäristöjen ennallistamisella ja yhteisön sitoutumisella. Järjestön pitkäaikaiset hankkeet, kuten lintusaaren (”Bird Island”) kunnostaminen ja uusien elinympäristöjen luominen isotrapille, ovat osoitus sen sitoutumisesta kestäviin suojelutulosten tavoitteluun. Nämä aloitteet sekä tarjoavat välittömiä turvapaikkoja eri lintulajeille että myös edistävät ekosysteemien terveyttä ja monimuotoisuutta pitkällä aikavälillä. BirdLife Slovakian lähestymistapa, joka perustuu tieteelliseen tutkimukseen ja yhteisön osallistamiseen varmistaa, että sen suojeluvaikutus ulottuu paljon yksittäisten hankkeiden elinkaaren yli ja näin edistää lintujen suojelua ja elinympäristöjen säilyttämistä Slovakiassa ja sen rajojen yli.

Yleisarvio

Tässä kuvatut SOS/BirdLife Slovakian johtamat aloitteet ja hankkeet ovat esimerkillisiä suojelukäytäntöjen malleja, koska niissä keskitytään elinympäristöjen ja lajien suojeluun, tieteelliseen tutkimukseen ja yhteisön mukaanottamiseen/sitoutumiseen. Järjestön liittyminen BirdLife Internationaliin parantaa mahdollisuuksia monistaa ja mukauttaa käytäntöjä eri yhteyksissä sekä tuo hyötyä strategioiden ja tietämyksen maailmanlaajuisesta vaihdosta. Toimintaa tuetaan monialaisella yhteistyöllä eri sidosryhmien kanssa, mikä takaa kokonaisvaltaisen lähestymistavan suojeluun. Näiden aloitteiden, kuten lintusaaren ennallistamisen ja isotrapin elinympäristön luomisen, menestys korostaa niiden tehokkuutta ja mahdollisuuksia laajempaan soveltamiseen.

Lähteet

Vtaky. (n.d.). Home. Retrieved from <http://www.vtaky.sk/>

Podunajsko. (n.d.). Home. Retrieved from <http://www.podunajsko.sk/>

EU level

Kuvaus

(tavoitteet, miten toimii jne.)

EU:n rahoittama hanke Irlannin keidasoiden ennallistamiseksi on kattava aloite, jolla pyritään elvyttämään yksi Irlannin arvokkaimmista luontotyypeistä. Biologisen monimuotoisuuden kannalta rikkaat ja hiilen varastoinnin kannalta tärkeät keidassuot ovat vuosien mittaan heikentyneet merkittävästi turpeenoton ja muun ihmisen toiminnan vuoksi. Euroopan unionin ja Irlannin viranomaisten yhteistyönä toteutettavalla hankkeella pyritään korjaamaan vahingot ja palauttamaan nämä elintärkeät ekosysteemit entiseen loistonsa.

Hankkeen keskeisiä osatekijöitä ovat elinympäristöjen ennallistaminen, turve maiden kunnostaminen ja kestävien maankäyttökäytäntöjen käyttöönotto. Kunnostamalla keidassoita hankkeella pyritään lisäämään biologista monimuotoisuutta, parantamaan veden laatua ja hillitsemään ilmastonmuutosta parantamalla hiilinieluja. Lisäksi hanke osallistaa paikallisia yhteisöjä ja sidosryhmiä lisäämällä tietoisuutta soiden suojelun tärkeydestä ja edistämällä näiden arvokkaiden luonnonvarojen hallinnoinnin tunnetta.

Aloitteen/projektin/ohjelman nimi

The Living Bog "Elävä suo"

Yleiskatsaus

Organisaatio

Irlannin turismin, kulttuurin, taiteiden, Gaelin kielen, urheilun ja median ministeriö

Taso

Eurooppalainen

Kohderyhmä

Paikallisyhteisöt ja valtion virastot sekä muut sidosryhmät.

Laadun mittarit

Hankkeessa puututaan keidassoiden kriittiseen taantumiseen ja korostetaan niiden ekologista merkitystä yhtenä maailman vanhimmista elävistä ekosysteemeistä, joka on peräisin lähes 10 000 vuoden takaa. Hankkeessa pyritään aktiivisilla ennallistamistoimilla, kuten ojien tukkimisella ja patojen rakentamisella, parantamaan keidassoiden suojelutilannetta ja säilyttämään Irlannin luonnonperintö.

Yksi aloitteen tehokkuuden avaintekijä on sen vahva sitoutuminen yhteisöön. Paikallisyhteisöt, valtion virastot, kansalaisjärjestöt ja muut sidosryhmät osallistuvat aktiivisesti ennallistamistoimiin, tekevät vapaaehtoistyötä ja tekevät yhteistyötä hankkeen järjestäjien kanssa. Lisäksi hanke saa rahoitusta sekä Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta että Irlannin hallituksen kulttuuri-, kulttuuriperintö- ja Gaelin kieli-ministeriöltä, mikä on osoitus merkittävästä tuesta ennallistamistoimille. Resurssien myöntäminen korostaa, miten tärkeänä pidetään kohosoiden ja niihin liittyvien luontotyyppien säilyttämistä. Aloitteen onnistumisesta kertoo myös sen tunnustaminen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Hanke on ollut ehdolla Euroopan komission Natura 2000 -palkinnon saajaksi, ja se on saanut tunnustusta saavutuksistaan soiden ennallistamisessa ja yhteisön sitoutumisessa. Tunnustus on osoitus siitä, että hanke on lisännyt tietoisuutta soiden suojelun tärkeydestä ja saanut tukea eri sidosryhmiltä.

Tehokkuus ja onnistuminen

Tekninen toteutus

Hankkeen ennallistamistoimet, kuten ojien tukkiminen ja turvepatojen rakentaminen, osoittavat teknisen toteutettavuuden ja tehokkuuden ekohydrologisten toimintojen palauttamiseksi. Hankkeella pyritään korjaamaan vuosikymmeniä kestänyttä heikentymistä ja luontotyyppien häviämistä luomalla uudelleen aktiivisia korotettuja suoluontotyyppisiä ja parantamalla suon ekosysteemejä seitsemässä Midlandsin kreivikunnassa. Käynnissä olevat ennallistamistoimet sekä yhteisön sitoutuminen ja sidosryhmäyhteistyö korostavat hankkeen toteuttamiskelpoisuutta ja merkitystä pitkällä aikavälillä Irlannin kohosoiden säilyttämiseksi.

Osallistava näkökulma

Hankkeen osallistava lähestymistapa näkyy yhteisön sitoutumisessa, johon kuuluu vapaaehtoistoimintaa, koulutusohjelmia ja sidosryhmien kuulemista. Ottamalla paikallisyhteisöt aktiivisesti mukaan ennallistamistoimiin hanke lisää omistajuutta, edistää vastuunottoa ja jaetun vastuun tunnetta Irlannin luonnonperinnön säilyttämisestä.

Lisäksi hankkeen kumppanuus valtion virastojen, kansalaisjärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa takaa kokonaisvaltaisen ja osallistavan lähestymistavan ennallistamiseen, jossa otetaan huomioon erilaiset näkökulmat ja asiantuntemus. Yhteisöllisen päätöksenteon ja tiedonvaihdon avulla hanke hyödyntää yhteisiä näkemyksiä ja resursseja monimutkaisten ympäristöhaasteiden ratkaisemiseksi ja merkittävien suojelutulosten saavuttamiseksi.

Toistettavuus ja muokattavuus

Aloitteen muokattavuus ja monistettavuus näkyvät sen monipaikkaisessa lähestymistavassa, jossa käsitellään ennallistamistarpeita erilaisissa paikoissa, kuten Claran suolla, Ferbanessa ja Carrownagappulin suolla. Jokaisessa kohteessa on ainutlaatuisia haasteita ja mahdollisuuksia, mikä osoittaa hankkeen kyvyn mukauttaa strategioita paikallisiin olosuhteisiin ja säilyttää samalla yleiset suojelutavoitteet.

Lisäksi hankkeen runsas resurssivarasto, johon kuuluu yksityiskohtaisia raportteja, seurantatietoja ja tiedotusmateriaalia, parantaa monistettavuutta tarjoamalla kattavia ohjeita tulevia ennallistamisyrittämiä varten. Sidosryhmät voivat helposti saatavilla olevien asiakirjojen, kuten hydrologisten tulosten, kasvillisuuden seurantaraporttien ja viestintämateriaalien avulla toistaa onnistuneita strategioita sekä mukauttaa niitä vastaaviin tilanteisiin muualla. Hyvin dokumentoitu toteutus helpottaa kehitystyötä jatkossa ja edistää suon ennallistamisen parhaita käytäntöjä, mikä varmistaa, että hankkeen pitkän aikavälin vaikutus ulottuu nykyisiä kohteita laajemmalle ja hyödyttää muita ekosysteemejä maailmanlaajuisesti.

Holistinen ja monialainen lähestyminen

Aloitteessa omaksutaan kokonaisvaltainen ja monitieteinen lähestymistapa soiden ennallistamiseen ja tunnustetaan ekologien, sosiaalisten ja taloudellisten tekijöiden monimutkainen vuorovaikutus. Hankkeessa ennallistetaan erilaisia soita, kuten Clara Bog ja Ferbane, ja näin vastataan elinympäristöjen heikentymisen ja ilmastomuutoksen monitahoisiin haasteisiin edistämällä biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja hiilensidontaa. Lähestymistavassa yhdistyvät tieteellinen tutkimus, yhteisön sitoutuminen ja sidosryhmäyhteistyö, ja siinä hyödynnetään eri alojen asiantuntemusta.

Yleisarvio

Living Bog -hanke, joka on EU:n Life-ohjelman ja Irlannin viranomaisten yhteistyöhanke, osoittaa useita luonnon ennallistamisen vahvuuksia. Hanketta johtaa viisihenkinen projektiryhmä, ja sitä valvoo laajempi, eri sidosryhmiä edustava hankkeen ohjausryhmä, joka edustaa kokonaisvaltaista ja monialaista lähestymistapaa soiden ennallistamiseen.

Sidosryhmien neuvoo-antavan ryhmän ja teknisen neuvoo-antavan ryhmän ohjeita hyödyntäen aloitteessa yhdistetään tieteellinen tutkimus, yhteisön sitoutuminen ja sidosryhmäyhteistyö, jotta ennallistamistyöllä voidaan parantaa pitkän aikavälin kestävyttä ja resilienssiä. Lisäksi hankkeessa hyödynnetään National Parks and Wildlife Servicen laajaa kokemusta luonnonsuojeluhankkeiden hallinnoinnista ja EU:n Life-hankkeiden toteuttamisesta, mukaan lukien aiemmat soiden ennallistamisaioitteet. Logistisista haasteista ja sidosryhmien jatkuvan sitoutumisen tarpeesta huolimatta hankkeen vahva hallintorakenne ja strategiset kumppanuudet tarjoavat hyvät edellytykset maksimoida hankkeen myönteinen vaikutus biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja ekosysteemien ennallistamiseksi Irlannissa.

Lähteet

Living Bog. (n.d.). Retrieved from www.raisedbogs.ie/

Valtakunnallinen Parks and Wildlife Service. (n.d.). About Us. Department of Housing, Local Government and Heritage. Retrieved from www.gov.ie/en/Organisaatio/department-of-housing-local-government-and-heritage/?referrer=http://www.chg.gov.ie/app/uploads/2017/08/Valtakunnallinen-parks-and-wildlife-service-strategic-plan-2015-2020.pdf

Aloitteen/projektin/ ohjelman nimi

MERLIN

Yleiskatsaus

Organisaatio

Euroopan komission rahoittama yhteistyöhanke, johon osallistuu 46 kumppania eri puolilta Eurooppaa.

Taso

Eurooppalainen

Kohderyhmä

Ennallistamisen ammattilaiset, poliittiset päättäjät, tutkijat, yritykset ja paikallisyhteisöt eri puolilla Eurooppaa.

Kuvaus

(tavoitteet, miten toimii jne.)

Makean veden ekosysteemeihin liittyvien maisemien ennallistamisen valtavirtaistaminen: MERLIN-hankkeessa (Mainstreaming Ecological Restoration of freshwater-related ecosystems in a Landscape context: INnovation, upscaling and transformation) pyritään mullistamaan Euroopan makean veden ekosysteemit luontopohjaisten ratkaisujen ja ennallistamisen avulla. Hankkeessa demonstroidaan parhaita ennallistamiskäytäntöjä 17 lippulaivahankkeen avulla, ja siinä investoidaan yli 10 miljoonaa euroa onnistuneiden aloitteiden skaalaamiseksi.

MERLIN-ohjelmassa tunnistetaan priorisoitavia alueita ja otetaan mukaan sidosryhmät, kuten paikallisyhteisöt ja keskeiset talouden alat, kuten maatalous ja vesivoima, ja edistetään siten kaikkia osapuolia hyödyttäviä ratkaisuja ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyuden edistämiseksi. Kokonaisvaltainen lähestymistapa tekee hankkeesta urauurtavan aloitteen, jolla pyritään valtavirtaistamaan transformatiivista ennallistamista kaikkialla Euroopassa.

Laadun mittarit

Tehokkuus ja onnistuminen

MERLIN-aloite on tehokas ja menestyksenkäs useiden avaintekijöiden perusteella:

- Innovatiiviset ratkaisut:** Hankkeessa korostetaan luontopohjaisten ratkaisujen valtavirtaistamista ja tarjotaan innovatiivisia lähestymistapoja biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen ja ilmastonmuutoksen vaikutusten torjumiseksi Euroopan makean veden ympäristöissä.
- Tietämyksen jakaminen:** Verkkoseminaarien, tapaustutkimusten ja verkkoakatemian avulla MERLIN helpottaa tiedon ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja antaa sidosryhmille mahdollisuuden toteuttaa onnistuneita ennallistamishankkeita.
- Yhteistyökumppanuudet:** MERLIN edistää yhteistyötä ja synergiaa 46 eri alojen ja maiden kumppanin kanssa, mikä maksimoi ennallistamistoimien vaikutuksen.
- Poliittinen vaikuttaminen:** Tekemällä yhteistyötä poliittisten päättäjien kanssa ja tekemällä tutkimusta poliittisista mahdollisuuksista MERLIN pyrkii vaikuttamaan EU:n säädöksiin ja rahoituskehyksiin ja edistämään systeemistä muutosta makean veden ennallistamisessa.

Technická uskutočnitel'nost'

MERLIN-aloitteen teknistä toteutettavuutta korostavat sen vankka kehys ja innovatiiviset menetelmät. Kokonaisvaltaisen lähestymistavan avulla MERLIN yhdistää huippuluokan kunnostustekniikoita ja luontopohjaisia ratkaisuja, jotka on räätälöity erilaisiin makean veden ympäristöihin eri puolilla Eurooppaa. Huolellisten tapaustutkimusten avulla MERLIN arvioi kunnostustoimenpiteiden kannattavuutta ja laajennettavuutta sekä varmistaa käytännön sovellettavuuden erilaisissa yhteyksissä. Lisäksi aloitteessa käytetään tehokkaita seuranta- ja arviointikehyksiä, joilla seurataan ennallistamistoimien edistymistä ja tehokkuutta ja mahdollistetaan toimien mukautuva hallinnointi.

Yhteistyökumppanuudet teknisten asiantuntijoiden ja sidosryhmien kanssa helpottavat tiedonvaihtoa ja valmiuksien kehittämisalioitteita, mikä parantaa ennallistamisen ammattilaisten teknistä osaamista. Käsitellessään teknisiä haasteita ja hyödyntäessään uutta teknologiaa MERLIN osoittaa, että makean veden ekosysteemien ennallistaminen on teknisesti mahdollista tässä mittakaavassa, ja tasoittaa tietä kestäville hoitokäytännöille ja ekosysteemien kestävyydelle ympäristöuhkien edessä.

Osallistava näkökulma

Osallistumisen näkökulmasta MERLIN-aloitteessa asetetaan etusijalle yhteistyö niin sidosryhmien kuin kansalaisten kanssa koko hankkeen toiminnan ajan. Yhteisökuulemisten, sidosryhmien työpajojen ja yleisötilaisuuksien avulla MERLIN edistää osallistavia päätöksentekoprosesseja ja varmistaa, että paikallinen tietämys ja mieltymykset otetaan huomioon ennallistamissuunnitelmissa.

Lisäksi aloitteessa kannustetaan kansalaisten tekemää tiedettä (citizen science) koskevia aloitteita, joiden avulla yleisö voi antaa arvokkaita tietoja ja näkemyksiä seuranta- ja arviointitoimiin. MERLINin verkkoalustat, kuten webinaarit ja foorumit, tarjoavat väyliä yleisön laajemmalle osallistumiselle ja tiedon jakamiselle, mikä edistää avoimuutta ja vastuullisuutta ennallistamistoimissa. Ottamalla yleisö mukaan hankkeiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin MERLIN parantaa ennallistamisoloitteiden yhteiskunnallista hyväksyntää ja omistajuutta, mikä viime kädessä edistää Euroopan makean veden ekosysteemejä koskevaa vastuuntuntoa ja kollektiivista vastuunottoa. Koska hankkeessa on kuitenkin mukana 46 kumppania, on vaikea mitata suuren yleisön osallistumista hanketoimintaan.

Toistettavuus ja muokattavuus

MERLIN osoittaa, että sen lähestymistavassa makean veden ekosysteemien ennallistamiseen painotetaan voimakkaasti sekä toistettavuutta että mukautuvuutta. Dokumentoimalla ja levittämällä parhaita käytäntöjä, opittuja asioita ja innovatiivisia ratkaisuja verkkoalustojen ja tiedonjakotoimien avulla MERLIN helpottaa onnistuneiden ennallistamistoimien monistamista eri maantieteellisillä alueilla ja sosioekonomisissa yhteyksissä. Lisäksi aloitteessa asetetaan etusijalle joustavuus ja sopeutumiskykyiset hallintastrategiat, koska ekosysteemit ovat dynaamisia ja ilmastonmuutoksen ja ihmisen toiminnan aiheuttamat haasteet muuttuvat.

MERLIN-ohjelmassa arvioidaan toistuvien seuranta- ja arviointiprosessien avulla jatkuvasti ennallistamistoimenpiteiden tehokkuutta ja mukautetaan strategioita sen mukaisesti, jotta varmistetaan, että toimet pysyvät merkityksellisinä ja vastaavat muuttuviin ympäristöolosuhteisiin ja sidosryhmien tarpeisiin.

Holistinen ja monialainen lähestyminen

MERLIN noudattaa kokonaisvaltaista ja monitieteistä lähestymistapaa ja tunnustaa ekologisten, sosiaalisten, taloudellisten ja poliittisten ulottuvuuksien yhteenkietoutumisen. Ottamalla mukaan monenlaisia sidosryhmiä, kuten tutkijoita, poliittisia päättäjiä, yrityksiä ja paikallisyhteisöjä, MERLIN varmistaa, että kunnostustoimissa hyödynnetään monenlaisia näkökulmia ja asiantuntemusta. Tämä monitieteinen yhteistyö mahdollistaa tieteellisen tiedon yhdistämisen paikalliseen tietämykseen ja perinteisiin käytäntöihin, mikä lisää ennallistamistoimien merkitystä ja tehokkuutta.

Lisäksi MERLINin kokonaisvaltaisessa lähestymistavassa otetaan huomioon laajempi maisemakonteksti, kuten maankäyttö, hydrologia ja ilmastonmuutoksen vaikutukset, jotta voidaan kehittää kattavia ennallistamisstrategioita, joilla puututaan ekosysteemin heikkenemisen perimmäisiin syihin. MERLIN edistää eri tieteenalojen ja sektorien välistä yhteistyötä, mikä edistää innovatiivisia ratkaisuja ja synergioita, mitkä maksimoivat makean veden ekosysteemien joustavuuden ja pitkän aikavälin kestävyden.

Yleisarvio

MERLIN-aloite on lupaava aloite makean veden ekosysteemien ennallistamisen edistämiseksi kaikkialla Euroopassa. Sen vahvuutena on sen kattava ja innovatiivinen lähestymistapa, jolla edistetään eri sidosryhmien välistä yhteistyötä ja luontopohjaisten ratkaisujen valtavirtaistamista. Tietämyksen jakamisen ja yhteistyökumppanuuksien avulla MERLIN parantaa ennallistamistoimien tehokkuutta ja laajennettavuutta ja vaikuttaa samalla EU:n politiikkaan systemaattisen muutoksen aikaansaamiseksi. Edelleen on kuitenkin haasteita, kuten laajamittaisten ennallistamistoimenpiteiden toteuttamisen tekninen toteutettavuus ja kansalaisten mielekkään osallistumisen varmistaminen. Lisäksi MERLINin strategioiden monistettavuus ja mukautettavuus eri ympäristöihin voi vaihdella, mikä edellyttää paikallisten olosuhteiden ja valmiuksien huolellista huomioon ottamista. Näistä haasteista huolimatta MERLINin kokonaisvaltainen ja monitieteinen lähestymistapa tekee siitä muutosvoimaisen muutoksen katalysaattorin, joka tarjoaa arvokkaita näkemyksiä ja ratkaisuja biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen ja ilmastonmuutoksen aiheuttamiin kiireellisiin haasteisiin Euroopan makean veden ympäristöissä.

Lähteet

MERLIN. (n.d.). Mainstreaming Ecological Restoration of freshwater-related ecosystems in a Landscape context: INnovation, upscaling and transformation. Retrieved from <https://project-merlin.eu/>

Lopuksi

Restoration Academy -hankkeen esittelemät hyvät käytännöt tarjoavat arvokkaita näkemyksiä ja esimerkkejä nuorisjärjestöille ja nuorisotyöntekijöille kaikkialla EU:n alueella. Käytännöt osoittavat, että luontolähtöiset toimet ovat tehokkaita koulutuksen edistämiseksi, vapaaehtoistoiminnan tukemisessa ja nuorten innostamisessa.

Ottamalla vastaavia käytäntöjä osaksi nuorisotyötä voimme tehostaa yhteisiä ponnisteluja luonnon ennallistamisen ja ympäristökasvatuksen alalla. Jatketaan yhteistyötä ja innovointia ja hyödynnetään luonnon voimaa, jotta voimme antaa voimavaroja seuraaville ympäristönsuojelijoiden ja aktiivisten kansalaisten sukupolville.

Yhdessä voimme vaikuttaa pysyvästi planeettaamme ja luoda kestävämmän tulevaisuuden tuleville sukupolville.

Restoration Academy
Empowering Youth Participation in Nature Restoration

**Euroopan unionin
rahoittama**

Euroopan unionin rahoittama. Esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat ainoastaan tämän tekstin laatijoiden näkemyksiä eivätkä välttämättä vastaa Euroopan unionin tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA) kantaa. Euroopan unioni ja EACEA eivät ole vastuussa niistä.

